

Vásár van, kistermelő kevésbé

Vegyük a helyi terméket!

Fotó: Vajda György (archív)

Tavasszal megjelennek az őstermelők által az üvegházban vagy fóliasátorban termesztett friss zöldségek, amelyeket leginkább a húsvéti ünnepek előtt keresnek a háziasszonyok, hiszen nem kell ahhoz mesterszakács, hogy megállapítsák, ízletesebbek, mint a nagyáruházak polcain levők. Nem véletlen, hogy az utóbbi időben – az orosz–ukrán háború által kiváltott, a mezőgazdaságot is igencsak érintő gazdasági válságban – terítékre került a kis élelmiszerláncok erősítése, ami lehetőséget biztosítana a

gazdáknak termékeik értékesítésére. Az elmélet jól hangzik, de a valóságban akad az alkalmazása. Legtöbbször azonban mi, vásárlók tehetünk azért, hogy minél jobb és több helyi termék lépje el piacainkat.

Vajda György

Hagyományos ellátók

Megyénkben vannak olyan kistermelők, akik több évtizede ellátják a nagyobb települések, városok napipiacait. Így alakultak ki, és ennek

köszönhetően sikerült önfenntartó szinten működtetni az Alsó-Nyárádmentén, a Mezőségen, a Kis-Küküllő mentén azokat a családi gazdaságokat, amelyek az elmúlt rendszerben is ellátták a nagyobb helységeket. A rendszerváltás után sikerült átmenteni ezeket a kisgazdaságokat, a földterületek visszaszolgáltatásával volt, ahol nagyobb gazdaságok fejlődtek ki. Románia uniós csatlakozása után azonban megváltoztak a piaci viszonyok, amelyek meghatározták a kistermelők létét is. A nagyobb versenyhelyzetbe kerülő kisgazdaságok többnyire megszűntek,

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Amikor az álmok teljesülnek

A Richter TETT Te és a természettudományok – mesés történetek 2023 című felhívására a mese és tudomány összefonódásából született írásokat díjazták kedden Magyarországon. Megyénkből két diákot emelt ki a zsűri.

2.

Kicsoda valójában Böjte Csaba?

Három év utazás, beszélgetés és kutatómunka eredményeként született meg az eddigi legátfogóbb, legizgalmasabb, számos titkot felfedő életrajz a 65 éves Böjte Csaba testvéréről és a 30 éves Dévai Szent Ferenc Alapítványról.

6.

Tudományos kutatással foglalkozó diákok vetélkedője

Érdekes, színes, az erdélyi magyar diákok széles körű érdeklődését, a jelenségek mélyebb értelmezésének a vállalását és munkájuk eredményének a magabiztos bemutatását kínálta az idei TÚDEK, a Tudományos Diákkörök 22. Erdélyi Konferenciája.

10.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Ne hagyja ki a húsvéti szőnyegvásárt!

carpeta

Március 13–17. között térjen be a SAMIRA üzletbe:

Marosvásárhely, Bartók Béla utca 1–3. szám. Szerdától vasárnapig 9–19 óra között szőnyegek, futószőnyegek nagy választéka várja kedvezményes áron!

Ajándék vár minden vásárlóra!

(Belépés a boltba a belső udvarról.)

Telefon:

**0265/269-295;
0740-187-603.**

CCCCCCCCCCCC
MÁRCIUS
14., csütörtök
A Nap kel
6 óra 36 perckor,
lenyugszik
18 óra 27 perckor.
Az év 74. napja,
hátravan 292 nap.

Isten éltesse!

Ma MATILD,
holnap KRISTÓF napja.
KRISTÓF: a görög Krisztophorosz névből származik, jelentése: Krisztust hordozó.

IDŐJÁRÁS
Borús, esős
Hőmérséklet:
max. 8°C
min. 5°C

VALUTAÁRFOLYAM BNR – 2024. március 13.	
1 EUR	4,9675
1 USD	4,5440
100 HUF	1,2507
1 g ARANY	316,0494

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Helyi termékek vására

Marosvásárhelyen a Rákóczi lépcső alatti téren március 15-én, pénteken reggel 8-tól este 7 óráig ismét a helyi termékek vásárára várják az érdeklődőket. A vásárlók hentes-áru és tejtermékek, sajtok, mézek, lekvárok, szörpök, gyümölcslevek, pálinkák, borok, zöldségek, gyümölcsök, teák, piperecikkek, ajándéktárgyak, olajok, zöldségek, édességek, ékszerek közül válogathatnak.

Marosszéki barangolás

Március 16-án, szombaton az Erdélyi Kárpát-Egyesület marosvásárhelyi osztagja Maros és Fehér megye határának bebarangolására várja az érdeklődőket. Indulás 7.30-kor. Az idei harmadik marosszéki barangolás útvonala: Marosgeze (Bánffy-kastély), Magyarózd (Radák-Pekry-kastély), Magyarherpe, az elnéptelenedett falu és tönkrement református temploma, majd gyalogtúrán bejárják a Kis-Küküllő menti dombokat Küküllődomb és Bábahalma határában; Bábahalmáról autóbusszal térnek vissza Marosvásárhelyre. Jelentkezés csütörtök este 9-ig Kiss Zoltán túravezetőnél a 0733-953-440 telefonszámon.

Forradalmi örmény kávézó

Forradalmi örmény kávézó címmel szervez ünnepi megemlékezést egy forró örmény kávé és sütemény mellett március 16-án, szombaton délelőtt 11 órakor az Anteporum Egyesület a Marosvásárhelyi Örmény-Magyar Kulturális Egyesülettel közösen a Studium Hub kávézójában (Bolyai tér 15.). Ambrus Dorottya és Kulcsár Petra (Gyergyószentmiklós) bemutatóval egybekötve ismerteti az örmény kávéfőzés és süteménykészítés fortélyait, az erdélyi örmény magyar forradalmárokról – Kiss Ernőről és Lázár Vilmosról – dr. Kálmán Attila és dr. Puskás Attila beszélget egy csésze örmény kávé mellett. A rendezvényen a részvétel regisztrációhoz kötött. Bejelentkezni a 0742-300-523-as, 0748-850-915-ös vagy 0742-181-537-es telefonszámon lehet. A belépés ingyenes, a fogyasztás díjköteles.

Nyílt napok a Sapientiaán

Április minden péntekén idén is nyílt napokkal ünnepli a tavaszt a Sapientia EMTE. Április 5-én, 12-én, 19-én és 26-án várják az érdeklődő középiskolásokat egyénileg vagy akár csoportok tagjaként a Sapientia EMTE négy karán, Csíkszeredában, Kolozsváron, Marosvásárhelyen és Sepsiszentgyörgyön is. A középiskolások első kézből szerezhetnek információkat a jövőbeli tanulmányaik kapcsán, éppen ezért az egyetem oktatói és hallgatói színes programkínálatot biztosítanak. Az érdeklődő diákok betekintést nyerhetnek a sapientiaán oktatásba, feltehetik kérdéseiket, végigjárhatják azokat a tereket, ahol majd tanulni fognak. A programon való részvétel ingyenes, de előzetes regisztrációhoz kötött, az egyetem www.sapientia.ro honlapján levő linkeken kell bejelentkezni, a helyek száma korlátozott. A marosvásárhelyi kar programja és regisztráció: <https://ms.sapientia.ro/hu/felveteli/nyilt-napok>, kapcsolattartó: Ungvári Zsuzsi kari PR-felelős: ungvvari.zsuzsa@ms.sapientia.ro, 0755-142-432.

Hírszerkesztő: Szer Pálósy Piroksa

Richter TETT-mesepályázat

Amikor az álmok teljesülnek

A Richter TETT Te és a természettudományok – mesés történetek **2023 című felhívására a mese és tudomány összefonódásából született írásokat díjaztak kedden Magyarországon. Megyénkből két diákot emelt ki a zsűri.**

Gligor Róbert László

A magyarországi Richter Gedeon Nyrt. a Természettudományos Oktatásért Szabó Szabolcs Emlékére Közhazsnú Alapítvány szakmai együttműködő partnerségével tavaly is természettudományos mese- és történetíró pályázatot hirdetett meg általános és középiskolás diákok számára. Pályázni olyan önálló alkotással (mese vagy egyéb rövidebb történet) lehetett, amelynek természettudományi vonatkozása van, azaz a történet kapcsolódik a környezet- vagy természetismerethez, földrajzhoz, biológiához, fizikához vagy kémiához. Minden pályázó egy eredeti, saját művel indulhatott, amely más pályázaton nem vett részt, illetve publikálásra nem került.

A díjazottak között találtuk az első korcsoportban (3-5. osztály) a negyedik *Márton Csanádot*, a nyáradszeredai Deák Farkas Általános Iskola tanulója, aki a víz és tűz harcáról szóló, A legfontosabb dolog a világon című munkájával nyerte el a zsűri tetszését, és írása bekerül a korosztály legjobb huszonöt alkotását tartalmazó, a közeljövőben megjelenő kötetbe. *Márton Irén* tanítónő nagyon büszke a tanítványára, aki sorra hódít a Kárpát-medencei vetélkedőkön: tavalyelőtt a Különös december, tavaly az Életmese című meseíró versenyeken szerzett első díjat, most pedig harmadszorra

bizonyította, hogy tényleg tehetséges gyerek. Szerencsés helyzetben van, mivel szülei nagyon támogatják őt az olvasásban és meseírásban, ennek köszönhetően nagyon szépen fogalmaz – mondta el a pedagógus.

A vetélkedő harmadik korcsoport-

jában (a középiskolásokéban) a marosvásárhelyi *Kovács Eszter*, a Bolyai Farkas középiskola diákja a Richter Gedeon Nyrt. különdíját nyerte el, két középiskolás lány álma, egy holdutas megvalósulásáról szóló A Holdamtól a Holdig című történetével.

Márton Irén tanítónő és tehetséges negyedikes diákja, Márton Csanád a keddi díjátadó ünnepségen
Fotó: Márton András

RENDEZVÉNYEK

Sajtószabadság mozgasban

A Magyar Újságírók Romániai Egyesületének (MÜRE) Maros megyei fiókja március 15-e, a sajtószabadság napja tiszteletére 14-én, csütörtökön 16.30-tól a marosvásárhelyi vár Kádárok bástyájában (a Marx József Fotóklub székhelyén) kerekasztal-beszélgetést szervez a médiát érintő aktuális kérdésekről. Az online és közösségi média helye és szerepe a médiapalettán címmel Kulcsár Andrea, az RTV marosvásárhelyi stúdiójának szerkesztője a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem diákjaival beszélget. Karácsonyi Zsigmond, a Népújság főszerkesztője Fluktuáció a bizonytalan médiapiacra témakörben Szucher Ervin és Antal Erika újságírókkal a többi között arra kérdésre keres választ, hogy az újságírókat mi motiválja, vagy kényszeríti távozásra egyes médiaintézményekből. A beszélgetés nyilvános, amire nem csak a sajtóban dolgozókat várja a MÜRE.

Dévai Nagy Kamilla műsora a Vártemplomban

Március 14-én, csütörtökön 18 órakor Dévai Nagy Kamilla Liszt Ferenc-díjas énekes, előadóművész hazafias, vallásos műsora hallgatható meg a marosvásárhelyi Vártemplomban. Ez alkalommal bemutatják az előadóművész Akit az Isten meghagya című könyvét is.

A Lázadni veletek akartam a Nemzetiben

Március 15-én, pénteken és 16-án, szombaton 19.30-kor Bódi Attila Lázadni veletek akartam című színműve, a Yorrick Stúdió és a Tompa Miklós Társulat közös produkciója látható a Nemzeti Színház Kistermében, rendező Bódi Attila. A Biletmaster szerint mindkét előadásra elkeltek a jegyek.

Honteremtők albérletben

Március 22-én, pénteken 18 órától a marosvásárhelyi Bernády Házban (Horea u. 6.) bemutatják Virág Györgynek, a Maros Megyei Tanács volt elnökének a Mentor Könyvek gondozásában megjelent önéletrajzi kötetét, amelynek címe Honteremtők albérletben. A szerzőt közszönti és a kötetet méltatja Borbély László és Káli Király István, a kiadó vezetője.

Az utolsó vagon

Ezzel a címmel jelent meg lapunk munkatársának, Vajda Györgynek a novelláskötete, amelyet március 28-án 18 órai kezdettel mutatnak be a marosvásárhelyi Bernády Házban. A Holnap Könyvek Kiadó által megjelentetett könyvbe 12 rövid történet került. A cselekmények a közel-múltban törtétek, és a rendszerváltás előtti, illetve utáni életről állítanak tükörképet. A kötetet ismerteti és a szerzővel beszélget Szűcs László újságíró, a kötet szerkesztője, felolvas Szélyes Ferenc színművész.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroksa, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasag.ro **E-mail:** nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Elhunyt Szilágyi István Kossuth-díjas író

Életének 86. évében szerdán Kolozsváron elhunyt Szilágyi István Kossuth- és József Attila-díjas író, a Helikon alapító főszerkesztője – tudatta szerdán a kolozsvári irodalmi folyóirat szerkesztősége.

Szilágyi István a nemzet művésze, a Magyar Művészeti Akadémia irodalmi tagozatának tagja volt. Szerdán reggel méltósággal viselt betegség után távozott az élok sorából – közölte Facebook-oldalán a Helikon szerkesztősége. „A Helikon munkaközössége osztozik a család gyászában – mi magunk az egykori főszerkesztőt, a nagyszerű író, az atyai jóbarátot gyászoljuk. Isten veled, Pista bácsi!” – búcsúztak.

Szilágyi István 1938. október 10-én született Kolozsváron, majd a család 1940-ben Zilahra költözött, a szilágysági kisváros meghatározó élmény volt számára. Apja 1943-ban, a második világháborúban, a Don mellett meghalt, elvesztése súlyos megpróbáltatást jelentett a családnak.

Iskoláit Zilahon kezdte, majd 1952-ben visszaköltözött Kolozsvárra, ahol vasúti gépipari középiskolába járt. Nagyváradon és Szatmáron dolgozott vasúti műhelyekben, mozdonyvezetőnek készült, de szemgyengesége miatt az orvosi vizsgálaton alkalmatlannak minősítették.

1958-ban felvették a kolozsvári egyetem jogi karára, ahol 1963-ban diplomázott, de a felkínált ügyészi állást nem fogadta el. Később sem vállalt olyan állást, ahol a jogi végzettségére lett volna szükség.

Első írásai az Utunkban jelentek meg, melynek később munkatársa, 1968-tól főszerkesztő-helyettese lett. 1990-től az

immár Helikon néven újjáalakuló irodalmi folyóirat főszerkesztője volt.

Olyan remekművek fűződnek a nevéhez, mint a Kő hull apadó kútba, az Agancsbozót és a Hollóidő. Utolsó regénye, a Messze túl a láthatáron 2020-ban jelent meg.

Az 1960-as évek elején induló Forrás-nemzedék egyik meghatározó egyénisége volt. Ez a nemzedék új hagyománysemleletet teremtett, műveikben a társadalmi elkötelezettség helyett a személyiség vizsgálatára helyezték a hangsúlyt.

A Forrás-sorozatban jelentek meg első novelláskötetei (Sorskovács, Ezen a csillagon), amelyekben kétkezi munkásokat ábrázolt hiteles helyzetekben, a maguk összetettségében, egyediségében, elszakadva a kor sematikus munkásábrázolásától.

Első regénye az 1969-ben kiadott Űllő, dobszó, harang. Második regénye és mindmáig talán legnépszerűbb, legolvasottabb műve az 1975-ben megjelent Kő hull apadó kútba, amely egyszerre lélektani krimi, történelmi regény és pontos szociográfia. A magyar nyelven több kiadást is megért művet lengyelre, németre, oroszra, románra és szlovákra is lefordították.

A nyolcvanas években írta meg mitológikus nagyregényét, „a romániai diktatúra embertelen világának epikai parafrázisát”, az Agancsbozót, amelynek megjelenését a cenzúra nem engedélyezte, csak 1990-ben vehették kézbe az olvasók, „tiltott könyvek szabadon” jelzessel.

Következő hatalmas műve, a Hollóidő a három részre szakadt 16. századi Magyarországban játszódó történelmi regény, a „képzelt, a létezés és az emberi

élet titkait firkésző” kíméletlen és tragikus történet.

2020-ban ismét nagyregényrel jelentkezett, a 18. században játszódó Messze túl a láthatáron című művet a kritika az életmű szintéziséként értelmezi.

A nagyepikai művek mellett novellákat, karcolatokat, esszéket is írt, a kisprózából a 70. születésnapjára Bolygó tüzek címmel jelent meg válogatásalbum. A 2019-es Katlan város című könyv személyes sorsba és családtörténetbe is betekintést engedő írásai korábban az Utunk évkönyveiben jelentek meg, a 2021-es A hóhér könnyei című kötet írásait a műfaji kísérletezés jellemzi.

Szilágyi Istvánt 2002-ben a Magyar Művészeti Akadémia, 2010-ben pedig a Digitális Irodalmi Akadémia tagjává választották.

Munkásságáért több rangos kitüntetést is kapott: 1990-ben József Attila-díjat, 1992-ben Ady Endre-díjat, 1995-ben Déry Tibor-jutalmat vehetett át, 1999-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend kiskeresztjével tüntették ki.

2001-ben kapta meg a Kossuth-díjat kiemelkedő írói munkásságáért, a próza műfaját a magyar nyelv archaikus rétegeivel gazdagító tevékenységéért, a történelmi folyamatokat megjelenítő, az emberi lét általános törvényszerűségeit vizsgáló, kivételesen érzékeny műveiről.

2003-ban Márai Sándor-, 2008-ban Arany János-, 2009-ben Alföld-díjjal, 2011-ben az Erdélyi Magyar Irodalomért Alapítvány Eletműdíjával jutalmazták. 2014-ben lett a nemzet művésze, 2017-ben Prima-díjjal tüntették ki. 2020-ban a Romániai Magyar Demokrata Szövetség Erdélyért életműdíjat adományozott neki.

Szilágyi István temetéséről később intézkednek. (MTI)

Ország – világ

Taxistüntetés Bukarestben

Újabb tüntetést tartottak a taxisok szerdán Bukarestben, az internetes fuvarmegosztó cégekével azonos jogokat követelve. A taxivállalatok munkáltatói szövetsége (ANPOTRT) által szervezett megmozduláson több ezer taxis vett részt. Az ANPOTRT közleményében hangsúlyozták, az elmúlt évben a taxisokat képviselő egyesületek több ízben is felhívták a központi és a helyi hatóságok figyelmét, hogy a fuvarmegosztó cégek tisztességtelen versenyelőnyben vannak hozzájuk képest, és az alternatív személyszállítási tevékenységet szabályozó jogszabály módosítását követelik. Rámutattak, a szállításiügyi minisztérium közvitára bocsátotta a 2019/49-es sürgősségi rendeletet módosító tervezetet, amelybe belefoglalták a taxivállalatok több javaslatát, néhány általuk fontosnak tartott követelés azonban továbbra sem teljesült, ezért folytatják a tiltakozást.

Életképes delfinborjú született a konstancai delfináriumban

Ioan Mihai Nache, a konstancai természettudományi központ igazgatója sajtótájékoztatón számolt be a premierről. „Romániában először történik meg, hogy fogságban életképes delfinborjú születik” – magyarázta. Az igazgató hozzátette, egyelőre nem ismert az újszülött delfinborjú neve, mert az anyadelfin nagyon óvja kicsinyét, és harminc napon át nem is engednek idegeneket a közelébe. A fióka március 8-án született, és a delfinárium alkalmazottainak is meglepést okozott. Angelica Curlişcă, a delfinárium vezetője azt mondta, a delfinborjúnak egyelőre nincs neve, csak „bébiként” emlegetik. „A kicsi most tanul helyesen úszni, enni és megvédeni magát” – számolt be Curlişcă. A konstancai delfináriumba három nőstény delfint és egy hímet szállítottak át Ukrajnából egy állatmentő akció keretében. A delfinborjú anyja a konstancai létesítmény állata, Chen-chen, apja pedig az Ukrajnából átmenekített him.

Gépkocsivezetői vizsga – nem csak a lakhelyen

Klaus Iohannis államfő szerdán kihirdette azt a törvényt, amely módosítja a gépkocsivezetői jogszabályokat. A jogszabályjavaslat a közúti közlekedést szabályozó 2002/195-ös sürgősségi rendeletet módosítja és egészíti ki. A törvényt módosítás célja csökkenteni az elméleti és a gyakorlati vizsga közötti várakozási időt, lehetővé téve, hogy a jogosítványra pályázók az ország bármely településén, ahol erre lehetőség van, vizsgálhassanak a KRESZ-ből – olvasható az indoklásban. A vizsga gyakorlati részére vonatkozó előírások nem változnak, ezt továbbra is csak a lakhelyül szolgáló településen lehet letenni.

Egységes digitális platform

A digitalizálási hatóság (ADR) elnöke, Dragoş Vlad egy szerdai szakmai rendezvényen kijelentette, hogy várhatóan ezen a héten vagy jövő héten üzemképesé válik a kormányzati felhő részét képező egységes digitális platform, amelyik decembertől 15 állami intézmény adatbázisát kapcsolja össze. A szakember elmondta, hogy jövő év végén további 30 intézmény kapcsolódik majd a platformhoz. Dragoş Vlad szerint egyetlen problémát kellene még áthidalni: az új technológiák beszerzését és karbantartását bizonyos szoftvertermékek elavulása után. Hozzátette, hogy megoldásra vár a kormányzati felhő felhasználóinak kiképzése is.

(Hírforrás: Agerpres)

Oroszország hosszú konfliktusra készül a Nyugattal

Oroszország nyilvánvalóan hosszú konfliktusra készül a Nyugattal, és állandó katonai fenyegetést jelent Európára nézve – hívta fel a figyelmet Petteri Orpo finn miniszterelnök Strasbourgon az Európai Parlament plenáris ülésén szerdai beszédében.

A kormányfő szerint az Európai Uniónak megfelelően kell reagálnia erre a kihívásra, továbbra is támogatnia kell Ukrajnát, hogy Kijev megnyerje a háborút, és meg kell erősítenie saját védelmi képességeit.

Mint mondta, Ukrajna megbizonyította, hogy elszánt és képes megvédeni magát, ami jelentős kihívás az orosz érdekek számára. „Ukrajna támogatása nemcsak erkölcsi, hanem stratégiai szükségszerűség is. Az orosz katonai sikerek többé kerüljenek nekünk, mint az Ukrajna támogatásához szükséges befektetések” – mutatott rá.

A finn miniszterelnök szerint „Oroszország katonai képességei korlátozottak, annak ellenére, hogy megpróbálja ezt a tényt elfedni”.

„Oroszország nem legyőzhetetlen. Legyőzhetjük, ha összeadjuk erőforrásainkat. Megvannak a pénzügyi eszközeink, most politikai elkötelezettségünket kell bizonyítanunk” – hangsúlyozta.

Felhívta a figyelmet, hogy Oroszország a migrációt fegyverként használja fel, hogy nyomást gyakoroljon Finnországra és az egész EU-ra. Ezzel kapcsolatban azt hangsúlyozta, hogy az EU-nak meg kell erősítenie külső határait a hibrid támadások minden formája ellen.

Petteri Orpo Európa jövőjével és a következő uniós ciklussal kapcsolatban három prioritást emelt ki: Európa stratégiai versenyképességét, a biztonságpolitikát és a környezetvédelmet.

A stratégiai versenyképességgel kapcsolatban hangsúlyozta: míg az európaiak életszínvonala csökken, addig az Egyesült Államok és Kína egyre gyorsabb növekedést mutat.

Véleménye szerint a versenyképesség megerősödéséhez egybe kell vonni a költségvetési politikát a bürokráciával, fenntartható költségvetési politikát kell folytatni, meg kell reformálni a munkaerőpiac szabályozását, elő kell mozdítani az innovációt és a készleteket, meg kell erősíteni az uniós belső piacot, és jelentős finanszírozást kell biztosítani az innováció és a kutatás számára.

Hangsúlyozta, hogy az állami támogatási szabályokat sürgősen vissza kell állítani a szokásos keretek közé. A biztonságpolitikával összefüggésben kiemelte, meg kell állapítani, hogy a hatályos európai jogszabályok elég erősek-e ahhoz, hogy leküzdjük a biztonsági kihívásokat, ha nem, akkor pedig meg kell fontolni esetleges korszerűsítésüket. Emellett jobban fel kell készülni a válságokra, növelni kell a tagállamok vészhelyzeti reagálási képességeit. Petteri Orpo ennek értelmében felkérte az Európai Bizottságot, hogy dolgozza ki az EU első felkészültségi és ellenállási képességgel foglalkozó stratégiáját.

A környezetvédelemről elmondta, a megfelelő klímapolitika hozzájárul az európai nyersanyagellátás növeléséhez, a foglalkoztatás bővítéséhez és a fosszilis tüzelőanyagokról való leváláshoz.

Arra is felhívta a figyelmet, hogy az éghajlatváltozás ellen az uniós tagállamok eltérő körülményeinek felismerésével kell küzdeni. Hozzátette, hogy a következő jogalkotási ciklusban az eltúlzott szabályozás helyett az innováció ösztönzése felé kell elmozdulni, továbbá megfelelő hatásvizsgálatokat kell elvégezni. (MTI)

A város hátsó udvara

Ti ezt bizonyára régtől tudjátok, csak nekem felejtettek el szólni. Megrázó volt a felfedezés, erősen megingatta hitemet abban, amit a szülővárosomról tartottam, amit a város önmagáról vall és hirdet több-kevesebb büszkeséggel és állhatatossággal.

Na jó, az elejétől kezdtem. Vannak mentségem, de ezek egy komoly bíróság előtt nem állnák meg a helyüket. Például az, hogy ritkán utazom itthon vonattal, vonaton, CFR által. Nincs rá alkalom. Ha kimozdulok, busszal rendszerint a repülőterek felé visz az utam, aztán meg más hazákra bukom. Nem sokáig, max. két hétig.

Ha meg honi utakra vetemedem, azok legkivált gépkocsival történnek, melyekben az ismerős, baráti viszonyok beszélgetésekre, információcserékre torkollnak, nemigen szemléljük a tájat. Sokszor jártunk arra felé. Gyalogtúrákra már régóta nem vagyok kapható, kapacitálható. Óreg hiba, belátom.

Ezek után azt is meg kell vallanom, tekintetes bíróság, hogy a minap egy Felső-Maros menti történelmi szépségű várkastély tövében adtam elő tudományomat, és oda az út vasúti kocsival történt. Nem voltak sokan, így aztán a menetirány bal oldalára ültem, és végigkő-

vettem a sínek menti kisvilágot. Tisztában vagyok vele, hogy a fennálló törvényi szabályozások szerint a sínektől számított öt-öt (vagy tíz-tíz) méter fölött a nagyságos Államvasutak az úr. Az ettől távolabb fekvő terület viszont a törvényhatóság (municipi és falvak) és a magánemberek javadalma, birodalma.

Javasolnám, hogy kora tavasszal indulj el szemléltára, járd végig ezt a rövid szakaszt, amely a Nagyalomástól a Kisállomásig terjed. A Marostól keletre, a város felőli részt. Ilyenkor ugyanis már nincs hó – annál több kátyú, gödör, tócsa, gubbenő, horpasz, véletlen személtépel, illegális lerakóhely, amit a tél jótékonyan elfedett, ha volt szilárd csapadék a vidéken – kidobált hulladék nyugózi le a tekintetedet. József Attila verseinek „rakott tájaira” emlékeztet. Ha még emlékszel rá. Így, március lelegetél még nem takarják el

jótékonyan a lombok, levelek, bokrok, spanyákok, vadfívek, sás, puszpángok, szárnárkók, bozót, gyom és ugar növelte parlagfű a lényegét. Őszinte a táj.

A látkép azoknak ismerős, akik vonattal ingáznak évek óta. Azok számára szokványos, akik a városba jönnek hivatalokat eljárn, bíróságokat perlekedni. Ők ugyanis nem ebben a városban

laknak túlnyomó többségében. Számukra ez a hosszan húzódó ganédomb, növekvő sívártság – ganz egal, közömbös, miként nekünk is az ő lakhelyük. Na de mi, bennszülöttek?! Nekünk nem fáj?

Ugyanis, ha nem mondtam volna, a látványtól elszáll a szemlélő honfű büszkesége. Étvágya. Tehetetlen dühbe gurulhatsz könnyen, ha szereted ezt a várost. Romok, elhagyott épületek, az udvarok végében rogyant ólak, Decebál óta megürült pájták,

bájtalan kóceráj, szegénység, nyomortünetek. Mindenek fölött ott honol a nemtörődomség, az „asztán minek?”, „kinek mi köze hozzá” típusú állampolgári gög. „nem látam, nem voltam ott a szemetelők között” – mentségkeresés. Kívülről (a belvárosból) nem látszik, légi felvételen, drónokról azonban szembeeső. Vagon ablakából elsuhanó közelkép. Ugy tűnik, a városháza előtt is láthatatlan. Pedig valaha tornya is volt. Az ideiglenes örökkévalóság – a semmi diadala a józan városkép felett. Oriási kihasználatlan parcellák, lerobbant stadion, elhagyott kaszányudvar, félbemaradt, felismerhetetlen alkotmányok, építésre alkalmas telkek, amiket felvert a gaz, mert a tulajdonjog harcosan őrzi a romlást.

Üdítő kivétel a Bodor Péter sor. Hiába, Bodor Péter még 176 évvel halála után is tiszteletet parancsol azoknak, akiknek az élhető környezet nem szólom. Hátha ezek az ártatlanságba mártott sorok a polgármesteri hivatalt arra készítetik, hogy rendet teremtsen itt is, a város hátsó udvarában. Biztos akadnak önkéntesek, akik részt vennének a lomtanítási akcióban. Ahogyan olykor a Somostetővel is tették, teszik. Van még ilyen?

Csütörtöki kibukó

– Sebestyén Mihály rovata –

Vegyük a helyi terméket!

(Folytatás az 1. oldalról)
felszívódtak, amelyeknek sikerült több vonalon termelni, lábom maradtak ideig-óráig. Nagyon sok gazdaság léte az uniós támogatásoktól vált függővé. Kevésnek sikerült kivédenie a piac ingadozását, az inputok drágulásának hatását, és sok más olyan követelményt teljesíteni, amitől a támogatás folyósítása függött. Hogy miként alakult a kistermelők számaránya megyénkben, nem lehet tudni. Megkérdeztük *Jude Silviát*, a Maros Megyei Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Igazgatóság ügyvezető igazgatóját, aki elmondta, 2021-ben kért a minisztérium erről kimutatást, azóta nem frissítették az adattart, akkor mintegy 1500 termelőt regisztráltak. Az igazgatóhoz hozzátette: az APIA-tól támogatást igénylők szerint azóta csökkenthetett a számuk, mert míg korábban mintegy 28.000 hektárra kérték földalapú támogatást, addig tavaly 25.000 hektárra nyújtottak be igényt. Persze ez nem létszámbeli csökkenést jelent, mert lehet, hogy vannak, akik áttáltak nagyobb gazdálkodásra, mások profilt válthattak, illetve az sem tiszta, mennyien hagytak fel a kistermeléssel. Az utóbbi években nyújtott célirányos támogatás a paradicsom- és a fokhagyma-, illetve krumplitermesztőknek némiképpen fellendítette az érdeklődést, de ezen a téren is vannak vidékek, ahol nagyobb mennyiségben termelik, így olcsóbban is kínálják. Közismert paradicsomtermesztő vidék Olténia, a krumpliország a Csíki-medencében van. Kínálatuk a tapasztaltak szerint egyre szegényesebb.

Helyi termelők, viszonteladók

Ujjica Valer, a Marosvásárhelyi Piacigazgatóság vezetője lapunknak elmondta, Romániában a 348/2004-es kormányrendeletnek megfelelően működtek a piacokat, biztosítanak teret a különböző áru feléeknek. Mint ismeretes, a hús- és tejtermékeket csak zárt, higiénikus helyiségben lehet árulni. Ugyanakkor a rendelet előírja, hogy el kell különíteni az őstermelőket a viszonteladóktól. Aki piacon árul, annak fel kell mutatnia a termelői engedélyt, a viszonteladónak a kereskedelmi engedélyt és a specifikus termékeknek megfelelő, más hatóságok által kibocsátott bizonylatokat is. Az igazgató szerint a marosvásárhelyi piacokon 80%-ban őstermelők árúsítanak, többségük a környékbeli községek-ből hozza az árut, és vannak olyanok is, akik évek óta ugyanazt az asztalt bérlik, és ez azt jelenti, hogy megfelelő terméket kínálnak. A más megyékből származó termékek is rendelkeznek termelői engedéllyel. Nagy részük havi bérletet vált, hiszen bizonyos termékek egy-egy hónapra kötődnek, így nincs amiért egy egész évre foglaljanak asztalt. Szászrégen egyetlen, nemrég átadott tágas piaci csarnokát (erről többször is beszámoltunk) példamutatóan sikerült berendezni, itt is elkülönített szektorban árulnak az őstermelők, akik a város környéki falvakból származnak. Időnként kevesebben vannak, mint a viszonteladók, de ez nem jelenségek, inkább a szezonalitáshoz kötődik. Nyáradszeredában korszerűsítés előtt áll a piac, itt igen vegyes a kínálat, a zöldségek egy helyen vannak a kiskereskedőkkel, valahányszor kilátogattunk, volt miben válogatni. Marosludason sincsenek elkülönítve az őstermelők, a környékbelieknek azonban van ahol kirakni a terméket.

Egy másik lehetőség, ahol szintén válogathatunk időnként a termékek közül, a rendszeresen megszervezett kistermelői vásárok. A BCD Live Events cég szervezi a marosvásárhelyi Vár sétányon a vásárokat. Vezetője, *Cristina Manoilă* elmondta, hogy a polgármesteri hivattal kötött szerződés alapján áprilistól októberig havonta egy-egy alkalommal népesítik be sátrakkal a parkolót. Augusztusban nem ők szervezik a vásárt, hiszen ebben a hónapban a Forगतag keretében rendeznek hasonló eseményt. A rendezvényszervezők által meghívottak mintegy 80%-a őstermelő, illetve kézműves, ezeknek a 60%-a Maros megyéből való, a többiek a szomszédos megyékből érkeznek, majdhogynem rendszeresen. Hasonló a helyzet a Színház téren is, ahol egy másik cég, az Evenimente și Târguri Unice a szervező. Vezetője, *Florina Cantor* elmondta, mintegy 30 sátrat szoktak felállítani, ahol 10 termelő van, a többi másféle termék, az árusok 70%-a megyebeli. Mindkét cég vezetője megjegyezte, hogy a lehetőséget biztosítják, de a jelentkezők nagy része elvárná, hogy ingyen vegyen részt a vásárokon. Ezt azonban nem tudják biztosítani, mert fekbért kell fizetni a közterület elfoglalásáért. A cégek intézik az engedélyket (sz.m.: a vásártartásra is külön engedély kell, az Állategészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Igazgatóságtól is) és a reklámköltséget, továbbá törlesztik a villanyáram-fogyasztást.

Hasonló körülmények között működteti a Petry cég az immár hagyományossá vált Rákóczi lépcső alatti vásárt, és a Tudor negyedbeli Gyémánt piacon is néhány éve My family market néven hasonló működtet egy termelői csoport. Van tehát ahol asztalra tegyék termékeiket a helyi gazdák.

Az unió árnyékában

A Székely Gazdaszervezetek Egyesülete Maros megyei fiókjának nincs nyilvántartása arról, hogy hány őstermelő van megyénkben – mondotta *Szabó Árpád* elnök. Rendezvényeikre, ahol teret biztosítanak nekik, a gazdakörök segítségével hívják meg az árusokat. Kialakult egy kör, amely szinte mindenhol elmegy. Ez annak is köszönhető – tegyük hozzá –, hogy az RMGE Maros szervezete több évtizedes tevékenysége során odafigyelt a kistermelőkre, és számos nagy rendezvényen teret adott számukra. *Fazakas Miklós* elnök elmondta, náluk több száz termelő szerepel a nyilvántartásban. Az évek során számos olyan rendezvényt kezdeményeztek, amelyekkel célirányosan segítettek a kistermelőket. Többször írtunk ezekről, a tanfolyamokról is, és azért indították el a Marosi Gazda Kft.-t, hogy az inputokat előnyösen be tudják szerezni. Borlaboratóriumot is működtetnek a minőségi termelés ösztönzéséért. Tavaly létrehozták a Nyárádminti termék védjegyet és a Maros termék védjegyet, hogy garantálják a termék minőségét és eredetét. Ennek a kiterjesztésén, fejlesztésén dolgoznak. S bár Nyugaton már működik ez a rendszer, nálunk még gyerekcipőben jár. Annak ellenére, hogy vannak pályázati lehetőségek erre, hiszen költségei is vannak. És aki levédi a terméket, annak hosszú távon garantálnia kell a minőséget. Az elnök kifejtette, a nagyházakban is külön polcon kínálják a hazai (Román termék) árut. A legnagyobb gond, hogy ehhez a szupermarketek

megfelelő, konstans minőséget és bizonyos mennyiséget igényelnek. A szállítást is a termelőnek kell biztosítani az adott hálózatba. Ezek olyan követelmények, amelyeket a kisebb területtel rendelkezők nem tudnak megengedni maguknak, így marad a piac, vagy sok esetben a saját hálózaton keresztüli értékesítés.

És az is igaz, hogy az olcsó, jó minőségű export kirekeszti a hazait, mivel az egységes uniós piacon vagyunk, így nem lehet védővámkokat bevezetni. Az Európai Unió programjára tűzte ugyan a helyi terméket népszerűsítő intézkedéscsomagokat, de azt, hogy az uniós belül miként lehet előnyben részesíteni a termelőket, amikor nincsen egységes támogatási rendszer, nem tisztázták, így valójában létezik egyfajta illojális konkurencia. Nem beszélve az uniós kívülről behozott mezőgazdasági termékekről, amelyek az egész uniós piacot fenyegetik. *Winkler Gyula* európai parlamenti képviselő kifejtette, az EU-n kívüli mezőgazdasági termékek behozatala kapcsán vannak olyan esetek, amikor védelemre szorul az agrárium. Vannak kereskedelmi védelmi eszközök, ugyanakkor figyelni kell a minőség-ellenőrzésre, például az állategészségügyi vegyszerhasználati feltételekre. A képviselő szerint megengedhetetlen, hogy olcsó, silány áru lépje el az európai piacot. Ilyenkor használni kell a védelmi eszközöket, viszont figyelembe kell venni a fogyasztói magatartásokat is. Óriási a szerepe a tudatosító, tájékoztató kampányoknak, amivel a jó minőségű, helyi, hagyományos termék használatát népszerűsítik. Nyilván a jó minőségű termék drágább, de azt is tudatosítani kell, hogy egészségesebb.

Winkler Gyula szerint az erdélyi agráriumra jellemző kisebb földterületek művelése nem egyedülálló Európában, máshol úgy működtetik az ilyen gazdaságokat, hogy bizonyos termékcsoportok mentén társulnak a gazdák, hogy megőrizzék a helyspecifikumot, erősítsék, népszerűsítsék a hagyományos helyi termékeket. A hasonló európai vidékek mezőgazdaságát figyelembe véve, jobban és erőteljesebben kell támogatni a társulást, legyen szó társulásról, értékesítésről, marketingről. Kis területet megművelő gazda egyedül sosem tud olyan versenyképes lenni, mint amikor több gazda szövetsége lép fel a piacon. „Vannak Erdélyben, Székelyföldön is jó példák szövetkezetekre, egyéb társulási formákra, tehát járható út. Minél inkább elősegítjük a generációváltást az agráriumban, annál könnyebben felgyorsítható a reformfolyamat, mert a régi nemzedék, amely megélte az egykori kommunista kollektivizálást, még mindig óvakodik a társulástól, pedig ez lenne valójában a hosszú távú megoldás” – hangsúlyozta a képviselő.

Tegyük hozzá, ahhoz, hogy a piacainkon minél több jó minőségű helyi termék legyen, nekünk, vásárlóknak is tennünk kell valamit. A gazdákat azzal segítjük, ha a környékbeli községekben, településekről származó HELYI terméket vásároljuk meg. S végre a gazdáknak is meg kell érteniük, hogy csak együtt lehetnek erősek az egyre inkább felborult, szűkülő piacon. Ez itt nem a reklám helye, valóban, hűsvétkor is keressük a helyi termelőket, mert ezáltal mindenkinek egy tojással több jut az asztalra, nem csak szimbolikusan.

Március 15-i rendezvények

Marosvásárhelyen a Postaréten

Nemzeti ünnepünk alkalmából idén is rendezvénysorozatot szervez az RMDSZ Maros megyei és marosvásárhelyi szervezete, valamint a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal. A megemlékező ünnepségre március 15-én, pénteken 16 órától kerül sor a marosvásárhelyi Postaréten, a Székely vértanúk emlékművénel. Az eseményen fellépnek a Bolyai Farkas Elméleti Líceum, valamint a II. Rákóczi Ferenc Teológiai Líceum volt diákjai, emellett a Maros Megyei Nyugdíjasklub finomságokkal vendégeli meg a résztvevőket. Ezt követően 18 órától átadják a Könyv és Gyertya díjakat, az ünnepségre a Kultúrpalota nagytermében kerül sor. A tizedik alkalommal megszervezett eseményen számos Maros megyei személyt tüntetnek ki, akik életük, munkásságuk során kiemelkedő módon segítettek a magyar közösséget. A díjátadó ünnepséget Szalóki Ágnes koncertje zárja. Mindenkit tisztelettel várnak a rendezvényekre. A díjátadóra, valamint a koncertre való belépés ingyenes, az erre szóló jegyeket a Kultúrpalota jegypénztárában lehet átvenni március 15-én 12 óráig. A koszorúzási szándékot március 14-én 12 óráig az RMDSZ marosvásárhelyi szervezetének irodájában (Dózsa György út 9. szám, első emelet) vagy a 0365/434-390-es telefonszámon lehet jelezni. Töltsük be a teret, vegyünk részt minél többen a megemlékező ünnepségen! – áll az RMDSZ marosvásárhelyi szervezetének sajtóirodája által szerkesztőségünkhöz eljuttatott közleményben.

Megemlékezés a Petőfi-szobornál Marosvásárhelyen

Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc emléke előtt ünnepi műsorral tiszteleg március 15-én, pénteken több megyeszékhelyi iskola diákja. A marosvásárhelyi Petőfi-szobornál 14 órakor kezdődő rendezvényen a Bolyai Farkas Elméleti Líceum, a Református Kollégium, a II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Líceum, a Művészeti Főgimnázium és a Mihai Eminescu Pedagógiai Líceum tanulói lépnek közönség elé.

Egyenlőség! Szabadság! Testvériség! – Szászrégenben

A szászrégeni Humana Regun és a ForMove Egyesület szervezésében az 1848/49-es forradalom és szabadságharcra emlékeznek március 15-én, pénteken du. 6 órai kezdettel az Eugen Nicoră Művelődési Ház nagytermében. Az 1848. Egyenlőség! Szabadság! Testvériség! című előadáson fellép a szászrégeni Csim-Bumm gyermekszínházi csoport, a Piccolino furulyazenekar, a közép- és nagy Járom néptáncscsoportok, a Népszínház Kemény János Társulata, valamint a marosfelfalui Báborka néptáncgyűttes közegcsoportja. Énekelnek Kolcsár Beáta, Géczy Eszter és Crisan Astrid Jördis diákok. Az előadás karitatív jellegű. A közönség jelenlétével és adományával hozzájárul a Mánusz János Alapítvány és szászrégeni, legjobb tanulmányi eredményeket elért magyar diákok támogatásához. A szervezők mindenkit szeretettel várnak.

Virtust tenni a nemzetér' – előadás és népdalgyűjtemény bemutatása

Március 15-én, a magyar nemzeti ünnepen Marosvásárhelyen, az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány Bartók Béla termében a Székelyföldi Énekiskola gyermekeinek előadásával emlékeznek a szabadságharcra. A Virtust tenni a nemzetér' című, könyvbemutatóval egybekötött előadás az alapítvány Sáros utcai székhelyén 18 órakor kezdődik. A Székelyföldi Énekiskola 2019-ben, a Csak tiszta forrásból székelyföldi regionális vetélkedő tehetséges résztvevőiből alakult. Az előadásban gyűjtésekből ránk maradt, a katonaelet nehézségét, szépségét megidéző népdalok szólnak meg. Szakmai irányító Roth Györgyi Erzsébet. Az előadás összefonódik a Csak tiszta forrásból – Magyar népdalok I-IV. című gyűjtemény bemutatásával. A Romániai Néptánc Egyesület kiadásában 2018 és 2021 között megjelent gyűjtemény hiteles előadásban megszólaló népdalok hanganyagát tartalmazza. Az előadást, a gyűjtemény bemutatását Ádám Gyula fotóművész munkái illusztrálják. A műsort ifjúsági táncművészek követi, ahova 12–18 év közötti fiatalokat várnak. Zenél a Muzsikosz zenekar, valamint Ségerez Ferenc és tanítványai.

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

A fiatalokat szeretnék megszólítani

Önkéntességre ösztönző társasjátékot fejlesztettek ki

A Gyulafehérvári Caritas, valamint a szegedi Talentum Alapítvány közös projektjeként önkéntességre ösztönző társasjáték látott napvilágot, amely a fiatalokkal szeretné megismertetni az önkéntesség előnyeit, ugyanakkor érzékenyebbé tenni őket azon társadalmi problémák iránt, amelyek orvoslásában a szervezetek önkéntesek segítségére is támaszkodnak.

Menyhárt Borbála

A Gyulafehérvári Caritas és a szegedi Talentum Alapítvány több évtizede működik együtt különböző projektek megvalósításában, mindkét szervezet önkéntesekkel dolgozik. Egy alkalommal egy beszélgetésen szóba került, hogy hogyan lehetne a fiatalokat megszólítani, ugyanis a koronavírus-járvány után mindkét szervezet azt tapasztalta, hogy egyre nehezebb aktívan bevonni az embereket egy-egy önkéntes akcióba – vázolta fel az előzményeket *Fekete Gyöngyvér*,

a Caritas önkénteskoordinátora. Ebből a tapasztalatból adódóan úgy látták, egy olyan eszköz kidolgozására lenne szükség, amely által könnyen el lehet érni a fiatalokat. Így született meg az ötlet, hogy egy társasjátékot kellene kifejleszteni erre a célra. Az önkénteskoordinátor elmondta, a társasjáték elsődleges célja játékosan közelebb vinni a fiatalokhoz az önkéntességet, valamint a társadalmi problémákat.

– A játék során igyekszünk a fiatalokat érzékenyíteni az önkéntes munka iránt, bemutatni annak a sokszínűségét és a lehetőségeket. A társasjáték két szakaszból áll, az első rész egyéni játékként működik, minden játékos húz egy önkénteskedési lehetőséget tartalmazó kártyát, amelynek a hátán válaszlehetőségek vannak, és ezek alapján eldöntheti, hogy az önkénteskedési lehetőség melyik formáját választja. Annak függvényében, hogy mennyi munkát szeretne ebbe fektetni, cserébe erőforrásbónuszokat kap, hiszen a valós életben is az önkéntes munka során közösségi élményekkel, sikerélménnyel gazda-

godunk. A játék második szakasza csapatjáték, az előző szakaszban összegyűjtött erőforrásbónuszokat kell felhasználniuk a játékosoknak. Társadalmi problémákat tartalmazó kártyákkal játszanak, közösen kell eldönteni, hogy meg szeretnék-e ezeket oldani. Ebben az a lényeg, hogy minél több társadalmi problémával találkozzanak, és közös döntés alapján minél többet meg is oldjanak. Próbáltak minél több területről életszerű eseteket, problémákat megeleveníteni a kártyákon, például iskolán belüli bántalmazás, szemetes környezet kitakarítása, gyerekszegénység vagy éppen gyermekmunka – ismertette dióhéjban a játék menetét *Fekete Gyöngyvér*.

Bárki kipróbálhatja

Mint megtudtuk, a játék többszörös tesztelési fázison ment át, több mint kétszáz fiatalal már eljátszották, és a cél az, hogy minél több civil szervezetben dolgozó és fiatalokkal foglalkozó szakemberrel, pedagógusokkal is megismertessék a játékot. Március 21-én lesz egy online bemutató, amire 20-áig lehet

koordinátoraival. A társasjáték fejlesztési folyamata 2023 januárjában indult Szegeden, az első személyes projektalkalmazó keretében. Ezen alkalom az ismerkedésről, a csapattal való egymásra hangolódásról, illetve az alapok meghatározásáról szólt.

A személyes találkozót követően több online megbeszélés zajlott a projektcsapat tagjai között, illetve elindult a tesztelési folyamat, amelybe több mint 200 diákot sikerült bevonni Erdélyből és Magyarországról.

– *Az első játékelményénél nagyon kíváncsi és izgatott voltam, hiszen az önkéntességről volt szó, amely számomra nagyon fontos. Az önkéntes munkának sok olyan arcára ismertem, amelyeket mi is rendszerint végzünk, de számtalan új formájáról is informálódhattam* – mesélte *Istók Kriszta*, egy tesztelésben részt vevő másik diáklány.

– *Az első benyomásom az volt, hogy nagyon jól összefoglalja az önkénteskedés lényegét. A játéknak az a célja, hogy felkeltse az emberek érdeklődését az önkénteskedés iránt, és népszerűsítse azt. Azt tanultam a játékból, hogy ha bevállalsz a komfortzónádon kívüli tevékenységeket, sokkal többet fejlődhetsz. Olyan emberekkel játszának újra, akik még nem játszottak vele* – foglalta össze tapasztalatait *Barti Hanna* önkéntes, a játék egyik kipróbálója. A tesztelési folyamatban nemcsak a diákoknak jutott kiemelkedő szerep, hanem az őket beszerző és kísérő tanároknak is, akik kettős szerepben vettek részt a társasjáték kipróbálásában: megfigyelőként és játékosként.

– *Mindkét szerepet kipróbáltam. Megfigyelőként megfogott az a lelkesedés és tiszta, jó szándék, amit a fiatalokban itt, ekkor is megtapasztaltam. A nemes célok gyakorlatilag mindannyiunkban közösek: fontos az idősek jóléte, az elesettek támogatása, a közérdek előbbrevalósága az önérdemnél. Játékosként ugyanúgy élveztem, mint a nálam hu-*

bejelentkezni, a bejelentkezők a kapott linken kapcsolódhatnak majd be. A játék kipróbálására két alkalom hirdetnek Erdélyben: a marosvásárhelyi Caritas Házban, a Mărăști utca 36. szám alatt április 8-án 15 órától, a kézdívásárhelyi Caritas székhelyén, a 41-es udvartér 8. szám alatt április 18-án 15 órától lesz erre lehetőség.

Diákok és tanárok is részt vettek a tesztelésben

A társasjáték kidolgozásának folyamata 2022 őszén indult. A projektcsapatot mindkét szervezet részéről négy-négy személy alkotta. A Gyulafehérvári Caritas három alkalmazott munkatársa mellett egy régi önkéntest is bevontak a fejlesztési munkába. *Fechitá Lujza* gyerekkora óta önkénteskedik, és elmondása szerint különleges kapcsolat fűzi a Caritashoz. Mivel ott kezdte önkéntesi pályafutását, ezért egy olyan társasjátéknak az elkészítése, amely az önkéntességet népszerűsítene, fantasztikus lehetőségnek tűnt számára, hogy újra együttműködhesen egykori önkéntes-

szonót évvel fiatalabbak. *Nagyon életszerűek a példák, amelyekbe könnyű beleélni magunkat. Ebben a játékban mindenki egyidős* – vallotta *dr. Sántha Ágnes*, a marosvásárhelyi Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem oktatója.

2023 májusában sor került a második személyes projektalkalmazóra Kézdívásárhelyen, ahol az első tesztelések eredményeit összegezték. Emellett az akvárium módszer használatával a csapat megfigyelhette a játszás folyamatát.

A projektalkalmazón körvonalazódtak a kijavítandó elemek, az ezek alapján továbbfejlesztett változatot pedig 2023 őszén újabb középiskolák csapatok tesztelték. Ezen alkalom során beigazolódott a projektcsapat elvárásai: a diákok ráéreztek a játék céljára, és számukra hasznos tanulságokat tudtak megfogalmazni.

– *Amellett, hogy a játékosok témérdek információt szerezhetek önmagukról és társaikról – mint például az empátia fejlesztése, a csapatmunka, a kommunikáció, az önismeret vagy a csapatban dolgozás fontossága – számomra a legnagyobb felismerés mégis az önkéntes munka sokszínűsége volt. Rádöbentem: mennyi megoldásra váró probléma és segítséget igénylő helyzet van a nagyvilágban, amelyekhez szükség lehet az én önkéntes segítségemre is* – fogalmazott *Istók Kriszta*.

– *A diákok nyitottságát, komoly játékát örömmel megfigyelni. Az egyes társadalmi kihívások mérlegelése, a döntést megelőző érvelés a játék során azt bizonyította, hogy érték az egyes társadalmi problémák összefüggéseit, képesek logikusan és észszerűen megoldási lehetőségeket felvetni, megvitatni és közös döntést hozni* – mondta *Sajgó Melinda*, a marosvásárhelyi Mihai Eminescu Pedagógiai Líceum oktatója.

– *Megfelelőnek és hiánypótlónak tartom. Az első ilyen jellegű játék, amit játszottam. Elgondolkodtat, felelősséget ébreszt, érve- lésre készítet, aktivizál,*

csapatmunkába hív meg, és valószínűleg a közösséget is képes formálni – osztotta meg véleményét *dr. Márton Csilla*, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem adjunktusa is. Az utolsó személyes projektalkalmazóra idén januárban került sor Gyulán, ahol lezajlott a végső tesztelés, illetve véglegesítették a társasjáték terjesztésének a lépéseit is. Az utolsó tesztelésen a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium tizenkettedikes diákjai és a Gyulai Ifjúsági Központ tagjai vettek részt.

Elsősorban egyetemisták önkénteskednek

Érdeklődésünkre, hogy számíthat-e elegendő önkéntes segítségére a szociális problémák sokaságát lefedő Gyulafehérvári Caritas, *Fekete Gyöngyvér* elmondta, a járványhelyzet után azt tapasztalták, hogy annyira hozzászórtak az emberek, a fiatalok az online-hoz, hogy nehezen lehetett őket újra kimozdítani a komfortzónájukból. Az utóbbi időben szerencsére kezd visszaállni a helyzet a normális kerékvágásba.

– Fontos, hogy minél többet népszerűsítsük az önkéntességet egyetemeken, középiskolákban, hogy legyenek olyan pedagógusok, akik ezt fontosnak tartják, hiszen ők tudják legjobban megszólítani a diákokat, bevonni őket akár közös akciókba. Ugyanakkor az is sokat nyom a latban, amikor a fiataloknak társaik mesélnek a saját önkéntes-tapasztalataikról. Vannak programok, ahol megfelelő számú önkéntesre számíthatunk, de sajnos olyanok is, amelyekbe nagyon nehéz önkénteseket bevonni. Elsősorban az idősekkel való munka tartozik ide, illetve ahová szakmai tudás is szükséges. A gyerekekkel való munka, a rendezvényszervezések, alkalmi lehetőségek a legnépszerűbbek. Jelenleg 40-50 önkéntesre számíthatunk, vannak, akik hetente bejárnak és segítenek egy-egy programunkban, mások pedig csak alkalmadtán, mivel dolgoznak vagy egyetemre járnak – mutatott rá az önkénteskoordinátor.

Kicsoda valójában Bőjte Csaba?

Mindig szembejött egy probléma, amit meg kellett oldani

Három év utazás, beszélgetés és kutatómunka eredményeként született meg az eddigi legátfogóbb, legizgalmasabb, számos titkot felfedő életrajz a 65 éves Bőjte Csaba testvéréről és a 30 éves Dévai Szent Ferenc Alapítványról. Csender Levente József Attila-díjas író, a könyv szerzője az elmúlt három évben együtt utazta be Erdélyt Csaba testvérrel, bejárták az alapítvány által működtetett gyermekotthonokat, beszélgettek a gyerekekkel, nevelőkkel, de felkeresték a szerzetes gyerekkori barátait is, így a könyvben felszínre kerülnek a gyerekkori évek, a kamaszkori csínytevések, de ugyanakkor mély és fájdalmas élettörténetek is, azok a helyzetek, amelyekből kimentette azt a több ezer gyereket, akiknek az elmúlt három évtizedben a gondját viselte.

Menyhárt Borbála

Fotó: Csender Levente (Facebook)

Erdély-szerte több helyszínen, köztük Marosvásárhelyen is bemutatták a napokban a Bőjte Csaba Ferenc-rendi szerzetes életét és a Dévai Szent Ferenc Alapítvány történetét összefoglaló *Fényből és sárból* című kötetet. A Mathias Corvinus Collegium (MCC) által szervezett beszélgetéseken Csender Levente, a könyv szerzője és Bőjte Csaba betekintést nyújtott a könyv megszületésének történetébe, kitérve a szerzetes életének és a Dévai Szent Ferenc Alapítvány működésének meghatározó pillanataira. A könyv szerzőjével, valamint Csaba testvérrel Marosvásárhelyen dr. Kádár Annamária pszichológus beszélgetett.

Be az anyósülésre, és indulás!

A könyv megírása egy hároméves lelki gyakorlat volt számomra – ismerte el már a beszélgetés legelején Csender Levente, aki elárulta, mielőtt elkezdődött volna a közös munka, úgy képzelte, hogy elmegy Csaba testvérhez Dévára, leülnek, beszélgetnek, felteszi neki a kérdéseit, ő megválaszolja, aztán a szerzetes megy a dolgára, ő pedig leírja a hallottakat, és így fog ez menni napról napra, hétről hétre. A dolgok azonban teljesen más-képp alakultak, Csaba testvér arra kérte, patanjon be melléje az anyósülésre; így kezdődött a közös utazásuk.

– 2020-ban éppen akkor oldották fel a karantént, így időszerű volt neki végigjárni az otthonokat, beültem melléje, és egyből belecsöppentem az ő életébe, a hétköznapjaiba. Így jártuk végig Erdélyt – elevenítette fel a közös munka kezdetét a könyv szerzője.

– Ahogy röttük a kilométereket, és kezdem megismerni, egyszerre láttam Csaba testvérnél az egyik oldalon a befogadó szerzetet, a másik oldalon pedig egy kemény, következetes, konok kitartású építkezést és haladást a cél felé.

Bárhová ment, mindig valami célja volt az útnak, mindig valamelyik projektjén dolgozott a sok közül, őt ettől nem lehet eltántorítani, mindig vannak új céljai.

A könyv egy látólelet az elmúlt 65 évről. Ha Csaba testvérrel beszélünk, általában az utóbbi harminc évre gondolunk, ami a Dévai Szent Ferenc Alapítvány 30 éve, ezáltal ismerte meg őt a szélesebb közönség, de hogy mi volt azelőtt, abban a 35 évben, amíg ő elérte Dévára, és az első gyereket befogadta, engem az is érdekelt. Illetve az is, hogy ki Bőjte Csaba, hiszen annyi mindent hallottam, olvastam róla. Amikor egy alkalommal a kolostor udvarán beszélgettünk, megkérdeztem tőle, ki Bőjte Csaba, röviden azt válaszolta, egy marék por, mint mindenki más. Ugyanakkor határozottan tiltakozott, amikor karizmatikus személyiségnek neveztem, azt mondta, hogy az Isten mindenkinek megadja a lehetőséget, nekünk is ott van a kezünkben, csupán az a kérdés, hogy élünk-e vele, merünk-e akkorát vállalni, amit ő – mutatott rá Csender Levente.

A falak bennünk vannak

– Ha Isten valakivel valamit el akar érní, az első dolog, amire szükség van, az a bátorság – egy félénk, ijedős emberrel Isten sem tud mit kezdeni. Gyakran mindannyian félünk, szorongunk a holnaptól, mindentől, de én úgy gondolom, hogy az első dolog, amit az ember meg kell tanuljon, az az, hogy bizson Istenben, és higgyen önmagában. Merjünk álmodni, hiszen sokszor a falak nem kívül vannak, körülöttünk, hanem bennünk, én magamat határolok be, és azt mondom valamire, hogy nem lehet. De Jézus Krisztus is azt mondta: amit kértek az én nevemben, megadom nektek. Jó lenne elgondolkodni, melyek azok a falak, amelyeket le kellene döntünk – hívta fel a figyelmet a harminc év alatt mintegy hatezer nehéz sorsú gyereket felkaroló Csaba testvér. Mint mondta, a teljes munkásságát az jellemzi, hogy mindig szembejön egy konkrét probléma, amit meg kell oldani. Ez történt például akkor is, amikor tudomást szerezett arról, hogy egy eldugott kis bányásztelepen, egy picike tömbházszobában él hét gyerek az édesanyjukkal, apa nélkül, a legnagyobb hatodikos volt. A hat fiú egy kihúzható ágyon aludt, széltében, a lábuk lelógott. Volt még a szobában egy kis heverő, amelyiken az anyuka a kislánnyal hajtotta le a fejét. Csaba testvér tudta jól, hogy a szociális intézmények „trancsíroznak”, a gyerekeket elviszik, elválasztják az anyuktól, gyakran a testvéreket is, ezért gondolta, hogy elviszi ő őket magával anyukákkal, mindenes-tül. Amikor jelezte a kollégáknak, hogy hoz hét gyereket, mondták neki, hogy nincs elég nevelő, de ő gyorsan megnyugtatta őket, hogy arról is gondoskodott, a saját édesanyjukat hozza melléjük, miért ne tudnák pont úgy alkalmazni, mint egy ezer idegent.

– Az élet maga hozta ezeket a helyzeteket, a valós élet szülte problémákra kellett választ és megoldást keressünk, soha nem kellett feladatokat kitalálni – jegyezte meg Bőjte Csaba.

Az élet szép, az élet jó, és élni érdemes

– ezek olyan alapigazságok, amelyek Csaba testvér életszemléletét meghatározzák.

– Hinni kell abban, hogy Isten drága ajándéka a földi élet. Ajándékként nem adunk olyat a gyerekeinknek, ami ne a javukat szolgálja. Isten nekünk ezt adta, tudjunk hát neki örülni. Ezek mellé odaírnám azt is, hogy jónak lenni jó. Ez is egy alapigazság, ami nekem erőt ad. Ha észreveszik mások, ha nem, ha jót akarok és jót teszek, az jó nekem. A Jóisten úgyis „földrírja” nekünk – adott hangot meggyőződésének a szerzetes, aki saját gyerekkorára is utalva hangsú-

lyozta: nagyon fontos, hogy mit hagyunk a gyerekeinkre. Sokan agyondolgozzák magukat azért, hogy megvásároljanak, megadjanak nekik mindent, viszont a legfontosabb az lenne, hogy úgy éljünk, hogy a gyerekeink, unokáink büszkének lehessenek ránk, akkor is, ha semmi anyagi javat nem hagyunk rájuk. Manapság a mai ember nagyon magasra helyezi a mércét, túlságosan nagyok az elvárások, de fontos, hogy ne tévesszük szem elől, hogy a kudarcainkból, nehézségeinkből sokszor többet tudunk tanulni, mint abból, amikor jó dolgok történnek velünk.

A gyerekeknek is mindig azt mondom: bármi, ami veled történik, az lehet dobantó, de ugyanaz a dolog lehet botlasztó is. A rossz dologból is lehet tanulni, erőt meríteni – véli Csaba testvér.

Az a dolgunk, hogy „kiszerezzük” a gyerekekből a jót!

Bőjte Csaba szerint minden szülőnek, minden pedagógusnak az a feladata, hogy elvigye a gyereket a léte peremére, és ezáltal megbizonyítsa, hogy többre képes, mint amit magáról gondol. Példaként elmesélt egy történetet abból az időből, amikor évekkal ezelőtt megjelent Déván is a „jóléti társadalom” egy szép sárga iskolabusz formájában, hogy hozzavigye a két és fél km-re lévő iskolába a gyerekeket.

– Én is voltam diák, és emlékszem, hogy a nap legszebb része az iskolából hazafele vezető út volt, kergetőztünk, fociztunk, hógolyóztunk. Pont ezt elvenni a gyerek életéből szerintem főbenjáró bűn! – adott hangot véleményének a szerzetes, akit végül meggyőztek, hogy kell haladni a korról, szükség van az iskolabuszra.

– Eltelt 2-3 év, és egy nap nem jöttek haza a gyerekek, mert elromlott az iskolabusz. Amikor kérdeztem, hogy miért nem jöttek gyalog, az volt a válasz: Jaj, pap bácsi, olyan messze van! – elevenítette fel a történetet Csaba testvér, aki ezt követően elvitte őket gyalogosan egy több mint tíz km-re lévő misére, hogy megbizonyítsa, jóval többek, ügyesebbek és erősebbek, mint amit kinéznek magukból.

– A gyerek olyannak látja magát, amilyennek a felnőtt szemé tükre mutatja. Ha a gyerek rám néz, és azt látja a szememben, hogy olyan szép és aranyos vagy, elhiszi, hogy ő tényleg szép és aranyos. Az a dolgunk, hogy a gyerekből kiszerezzük a jót! – állítja.

Gyere „baschetozni”

Aki meg akar érteni engem, az nézzen azoknak a gyerekeknek a szemébe, akiket neveltek – olvashatjuk a könyvben, amelyben a

szerző a gyerekek, barátok, kollégák szemén keresztül is látatja Csaba testvért, aki, mint a beszélgetések során egyértelműen kiderült, minden gyerekeknek ismeri a történetét, pontosan tudja, mikor, miért került az alapítványhoz, milyen problémák adódtak vele.

Csender Levente elmesélte: egyszer, amikor Déván tartózkodott, az udvaron éppen gyerekek kosárlabdáztak, ránézett az egyik, és „baschetozni” hívta. Magyarországiéként először nem értette, mit jelent az, de végül beállt közük játszani.

– Nehéz megállni, férfiként is, hogy az embernek ne potyogjanak a könnyei, hallgatva a történetüket mesélő gyermekeket. Kosárlabdázás közben mesélte egyikük, hogy őt a kukából szedték ki, egy banánosdobozban. Ezek olyan drámai történetek, amiket el sem tudunk képzelni, és ezeket hallva az ember megáll, elgondolkodik a saját életén, viszont ezek a gyerekek vidáman kosaraznak, fociznak, és mennek előre – osztotta meg az anyaggyűjtés során megélt tapasztalatait a szerző.

Mint mondta, fontosnak tartotta, hogy több szempontot érvényesítsen írás közben, hogy ne csak az szerepeljen a könyvben, amit ő, a szerző lát, hanem belefoglalja, amit Csaba testvér mond önmagáról, a Jóistenről, a világról, ahogy őt a kollégák, a nevelők, a gyerekek, valamint a gyerekkori barátai látják.

Hogy a fiatal, lázadó Csaba testvér is megjelenjen a könyvben, a szerzetes gyerekkori barátait is felkereste, akik felejthetetlen közös kirándulásokról, a hippi, trapéznadrág-korszakról is meséltek neki.

A fiatalkori évek apropóján Csaba testvér elmesélte, kamaszfiúkként barátaival egész héten kaszáltak, kapáltak, csak hogy elengedjék őket sátorozni, hiszen annak idején nem volt telefon, sem egyéb zavaró tényező, így kirándultak a természetbe, a Szent-Anna-tóhoz, a Fogarasi-havasokba. Azt is felelevenítette, amikor nyolcadik osztály végén kitálaták, hogy jó lenne elmenni a Fekete-tengerre, de persze pénzük nem volt rá, és nem is engedték volna el a szülők. Viszont annyira elszántak voltak, hogy Csaba testvér elkérezte a barátját a nagymamájához, a barát őt szintén a saját mamájához, felültek egy tehervonatra, és eljutottak Bukarestig, ahol a kevéske pénzből, amijük volt, megpróbálták a lehető legtöbbet kihozni.

Meghiúsult a családgyesítés

A könyvbemutató Bőjte Csaba hallgató-ságával egy drámai történetet is megosztott, hat nevelt gyerekeinek a történetét, ami benne is mély nyomot hagyott. Egy bányásztelepülésen egy hatgyerekes család egy kis bérelt lakásban élt, az apa a bányában dolgozott, és nem vetette meg az italt. A gyerekek bekerültek a Dévai Szent Ferenc Alapítvány otthonába, néha hétvégére hazamentek, de előfordult, hogy elhajtották őket. Végül odáig fajult a helyzet, hogy lakás nélkül maradtak a szülők, hajléktalanok lettek, az anya eltűnt, az apa pedig az állomáson tengődött, az alkalmi munkából szerzett kis pénz pedig pálinkára költötte. Egy nap hívták Csaba testvért a kórházból, hogy a férfi nagyon rossz állapotban van. Hogy ne kerüljön ismét az utcára, hazavitte, és karbantartóként alkalmazta az otthonban. Tavasz volt, amikor a szerzetes behívta a gyerekeket, és javasolta, hogy írjanak együtt levelet az anyának, kérjenek karácsonyfát és azt, hogy legyen együtt az ünnepen a család. Csaba testvérnek sikerült meggyőznie az édesanyját, hogy térjen vissza a családjához, lakást szerzett nekik, azzal a feltétellel, ha az apa megígéri, hogy többet nem iszik. Egész nyáron szépen működött a dolog, azonban ősszel az apát valaki elhívta pálinkát főzni, és azután eltűnt. Karácsony előtt két nappal hívták, hogy azonosítsanak egy holttestet, Déván egy kanálisban találták meg – mesélte könnyeivel küszködve a szerzetes.

Enikő receptjei

Rózsa Enikő

Tejfölös-sajtos pogácsa

Hozzávalók: 60 dkg finomliszt, 25 dkg jó minőségű vaj, két dl zsíros tejföl, két kis kanál só, két közepes méretű tojás, két dkg élesztő, egy kis tasak sütőpor, 15 dkg reszelt parmezán sajt. A fenti hozzávalókat alaposan kidolgoztam (ezúttal dagasztógéppel, kb. 15 percig). Nem keleszttem és nem nyújtom ki a tésztát, hanem gombócokat formázok belőle. A tepsi sütőpapírral kibélelem, vékonyan megkenem olajjal. Egymás mellé helyezem a golyókat. Egy pohár talpát picit beolajozom, szétlapítom a tésztagolyókat, és megkenem őket tojássárgával. Két adagot készítettem, az egyiket megszórtam magvakkal (szeszám-, napraforgó- és sütőtökmaggal), a másik adagot reszelt mozzarellával. 180 fokon szép aranysárgára sütöttem.

Almás-mákos-meggyes bejgli

Hozzávalók: 70 dkg liszt, 28 dkg vaj, 2,5 dl tejföl, két evőkanál cukor, csipetnyi só, egy citrom reszelt héja, egy kis tasak vaníliás cukor, három dkg friss élesztő, egy tasak sütőpor, két tojás, egy evőkanál olívaolaj. Alaposan összedolgozom a hozzávalókat, amíg lágy, könnyű, nem ragadós tésztát

kapok. (Én ebből az adagból két nagyobb rúd bejglit sütöttem.) A tésztát nem nyújtottam vékonyra, természetesen ez nem azt jelenti, hogy ujjnyi vastagságúra kell nyújtani!

1,5 kg házi piros almát lereszelek, és a levét kicsavarom, majd két részre osztom. A tésztából két cipót készítek. Kinyújtom téglalap alakúra. Megszórom darált vajass keksszel, és ráhelyezem a reszelt almát. Megszórom három evőkanál vaníliás porcukorral, négy evőkanál darált mákkal, tetszés szerint kimagolt meggyet is teszek rá, és végül három kis tasak vaníliás cukorral szórom meg. Én darabos meggy-dzsemmel készítettem. A tésztát először oldalt betűröm, így nem tud kifolyni a töltelék, majd óvatosan felcsavarom, a tekerceket sütőpapírral bélelt tepsibe helyezem, három tojássárgát jól kikeverek, és hosszanti irányban megkenem őket.

Kb. 5 perc múlva, szintén tojássárgával, de most szélén kenem meg a rudakat, felül és oldalt hurkapálcával jól megszurkálom őket. 180 fokon 10 percig, majd 160 fokon 30 percig készre sütöm. Szép márványos lesz!

Brokkoli-szója fasírt

A száraz szójababot (kb. 1,5 dl) előző este beáztattam. Reggelre jól kidegedt. Aprítógépben összetörtem úgy, hogy nem lett teljesen krémes állagú, hanem kissé darabos. Egy kis fej brokkolit egészben kb. 5 percig sós vízben főztem, majd hideg vízbe tettem, azután szűrőszitára, hogy lecsepegjen a leve. Géppel finomra vágtam (akár késsel is lehet), és összevegyítettem a szójamasszával, hat tojással, két evőkanál zabpehellyel, két evőkanál prézslivel, sóval, borssal, két cikk zúzott fokhagymával ízesítettem. Jól összedolgoztam, és kb.

20 percig állni hagytam. Fasírtokat formáztam a masszából, és olajban megsütöttem.

Spenótleves

Egy kg spenótot megtisztítok, és alaposan megmosom. 2,5 l vízzel, ízlés szerint sóval, három fej fokhagymával (egészben), nyolc nagyobb cikk pucolt fokhagymával főni teszem. Kb. 15 percig főzöm. Közben hat tojásból, egy evőkanál tejszínnel vagy tejjel, kevés sóval, darált borssal rántottát sütök kevés olajban, serpenyőben. En le szoktam fedni. Felkockázom vagy nagyobb darabokba felvágom, és hozzáadom a spenóthoz. Aki kedveli, sült szalonnát vagy füstölt kolbászt is tehet a levesbe. Miután elkészült, két dl tejszínt hőkiegyenlítővel a leveshez adok. Nem főzöm, amikor forni kezd, elzárom alatta a tüzet. Ízlés szerint savanyítható, almaecettel, citromlével.

Jó étvágyat kívánok!

Homo Fortis – Zsidó Tímea regénye

„Az egész egy hatalmas utazás”

Milyen lehet az, ha valakinek 18 éves koráig négy különböző színű – színeiben fontos jelentéseket hordozó – fal és egy folyosó határolja be az életterét? Mit élhet meg a steril környezetből kiszabaduló, különleges képességekkel rendelkező egyén, amikor szembesül az igazi világgal? – a 16 éves Zsidó Tímea Homo Fortis című könyvéből mindenki megkaphatja ezekre a kérdésekre a maga válaszait. Ahogy a fiatal regényíró is sok mindenre rátalálhatott az alkotás útján. Amikor Timi megérkezett szerkesztőségünkbe, egyebek mellett erről is kifaggattuk.

Nagy Székely Ildikó

– **Hogyan született meg benned a könyvírás vágya?**

– Egészen kicsi koromban kezdtem „írni”, amikor még nem ismertem a betűket. Volt egy kicsi füzetem, abba először elkészítettem az illusztrációkat, aztán odaadtam anyukámnak, és megkértem, hogy írja le, amit diktálok. Ezután volt egy versíró időszakom, majd 13 évesen elkezdődött a regényíró korszak. Akkor született meg a könyvem első változata. Mindössze 30-40 oldalból állt, és kicsúsztak az események az irányításom alól, látszott, hogy még nem vagyok elég olvasott, nem tudom, hogyan kell egy ilyen művet összeállítani, ezért egy időre abbahagytam. Tavaly januárban megtaláltam a füzetet ezzel a kezdetleges változattal, és folytattam a történetet, pontosabban az egészet újraírtam, csak a főszereplőt tartottam meg.

– **Milyen „iránytűk” szerint kanyarítottad a cselekményt?**

– Tudtam, hogy milyen érzéseket akarok belefoglalni a könyvbe, azok alapján vittem tovább a szálakat. Egy csomó vázlatot készítettem, de az is előfordult, hogy ezek a kigondolt lépések egyszerre eltűntek, és egymás után jöttek az új ötletek. A regény kétszáz-egynéhány oldalából az utolsó ötvenet így írtam meg. A legutolsó rész egyetlen éjszaka alatt lett meg, a végére már nagyon fáradt voltam.

– **Volt-e valamilyen rendszeresség abban, ahogy a regénnyel foglalkoztál?**

– Felállítottam magamnak egy olyan szabályt, hogy amikor egy szomorú részhez érek, azt csak akkor írhatom meg, amikor kedvetlen vagyok, a boldog részt pedig vidáman. Az elmékedések a késő esti órák csendjében születtek. A könyvet egyébként nyolcadik osztályban írtam, amikor tanulnom kellett, így az idő elég nagy ellenségem lett, és viszonylag lassan haladtam a regénnyel. De mindennap próbáltam hozzatenni valamit.

„Minden szereplőben van belőlem valami”

– **Ihlettek-e meg valós személyek a szereplők megformálásakor?**

– Van olyan barátom, aki hasonlóságot vett észre maga és az egyik szereplő között, de igazából fiktív karakterek vannak a regényben. Az viszont fontos volt nekem, hogy a legtöbb szereplőben legyen egy kicsi belőlem. A könyvben hat ilyen karakter is előfordul, akik egyébként teljesen különböznek egymástól.

– **Milyen jellemvonásokat rejtettél el bennük magadból?**

– A főszereplőnél a dolgok túlgondolását, a bizalomproblémát és főleg a naivitást. Homo Fortis nevelője, Emma, a „rosszfiú” a féltékenységben és a munkamániában emlékeztet rám, illetve van benne egy hamis jószág, ami sajnos bizonyos személyekkel való kapcsolatomban engem is jellemez. A másik lányszereplőbe, Majába a hiperaktivitásomat rejtettem el, sokszor ugyanis én sem bírok az energiáimmal. Az egyik legfontosabb szereplő Abel, aki kiszabadítja Homo Fortist, és megmutatja neki a világot, illetve azt, hogy milyen a szerelem, de a kedvessége felszínes. Ő talán azt a képzeletbeli személyt testesíti meg, akit minden fiúban látok, pontosabban, amitől tartok, hogy ne legyen olyanok legyenek. A kedvenc szereplőm Krisztián, aki indulatos, dühös az egész világra, játssza a kemény csávót, a lelke mélyén azonban érzékeny és gondoskodik.

– **Anélkül, hogy elmesélnéd magát a történetet, hogyan tudnád összefoglalni a regény lényegét?**

– Az egész könyv egy hatalmas utazás, szó szerint és metaforikusan is. Rengeteg metaforát, jelzöt, jelet rejtettem el

benne. A cselekmény alatt a főszereplő rájön arra, hogy nem szabad mindenkiben megbízni. Tulajdonképpen a regény egy trauma megélését, azt a pillanatot rögzíti, amikor az egyén ráébred, hogy egész életében átvették. Kicsi „porszem” fejjel én gyakran elmélkedem azon, hogy a világ hazudik nekünk.

– **Vidám vagy szomorú lesz a történet vége?**

– Szomorú.

„Te írtad ezt a könyvet?”

– **Ki volt az első olvasód?**

– Anyukám. A magyarországi Könyv Guru Kiadó első könyveseknek meghirdetett pályázatára jelentkeztem a történettel, de akkor még nem volt kész a teljes mű. Gondoltam, amíg visszajeleznek, befejezem, erre már másnap szóltak, hogy kérik a kéziratot. Akkor aztán nekilendültem, és megírtam az utolsó betűig, de visszaolvasni már nem volt kedvem, sem energiám, így odaadtam anyukámnak. Éppen iskolában voltam, amikor telefonos üzenetet kaptam tőle, azt írta, hogy „le a kalappal”. Apukám nem vette annyira komolyan, hogy én tényleg regényt írok, de aztán egy családi kiránduláson, a repülőtéren jövet-menet végig az én könyvemet olvasta, és neki is nagyon tetszett.

– **Hogy fogadták a regényt a barátaid, osztálytársaid?**

– Voltak, akiknél közönyt vagy irigységet éreztem, de szerencsémre sok támogató barátom van, ők őszintén örültek. Vásárhelyen gyakran felismernek az utcán, és megkérdik, hogy nem én írtam-e ezt a könyvet. Ez nagyon jólesik.

– **Több könyvbemutatót is tartottál.**

– Az első a Studium Hubban volt, utána Nyárádszeredában, majd a régi iskolámban (Tudor Vladimirescu, korábbi 20-as számú általános iskola). Ez volt a kedvenc bemutatóm. A felső tagozat szinte minden osztálya eljött, és látszott, mennyire érdekli a diákokat ez az egész, fotózkodtak is velem. Tulajdonképpen pontosan nekik, a hetedikes-nyolcadikos korosztálynak szól a könyvem. A továbbiakban az Elektromaros középiskolába és a Bolyai liceumba is elvittük a Homo Fortist.

– **Lesz-e folytatása a regénynek?**

– Nem tudom, most ugyanis más gondolatok járnak a fejemben, egy másféle regény körvonalazódik. Ami a Homo Fortisszal közös, az a szabadságvágy kifejeződése.

– **A szabadság témánál maradvány, milyen álmaid vannak?**

– Egy biztos: az írás, ha nem is fő foglalkozásként, de az életem része marad.

– **Hol találhatják meg érdeklődők a könyvet?**

– A marosvásárhelyi Kobak könyvesboltban és számos internetes felületen, például a Bookline honlapján.

A zenélő úszóbajnok (5.)

Szilágyi Mihály

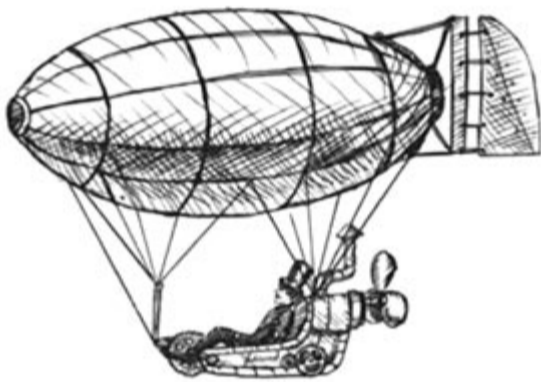
A vizet és a szárazföldet már meghódította, de a levegőben való szárnyalás mikéntje valahogy nem akart megalázkodni előtte. *Székrenyessyt* már huszárkorában lenyűgözte a hőlégballon, és megértette annak hadi fontosságát is, de sokkal jobban foglalkoztatta az olyan fajta repülés, ahol az ember oda repülhet, ahova akar, nem pedig ahova a szelek fújják. A cél tehát a kormányozható léghajó megépítése volt. Többször találkozott és vitatkozott a híres német gróf Ferdinand von Zeppelinnel. Hazai berkekben is hangzott a léghajózás fontosságát, de ez már túl sok volt itthon, nem hallgattak rá, így nagyrészt önerőből kísérletezett.

Zeppelin és sok más kísérletező munkáját követte, miközben ő is arra a következtetésre jutott, hogy a léghajónak henger alakúnak kell lennie, hogy minél kisebb légellenállásba ütközzön, ugyanakkor kereste azt a fémot, amely kellően erős és könnyű. Nem az a fajta kutató volt, aki a világ elől elzárkózva, titokban keresi a megoldást, hogy majd annál nagyobb legyen a dicsősége, hanem minden kis eredményét megosztotta a világgal. 1881-ben például a világon elsőként tartott elméleti bemutatással egybekötött kísérleteket Berlinben és Bécsben. 1882-ben Hamburgban, 1884-ben pedig Magyarországon mutatta be a léghajó-kísérletek újdonságait. Balatonfüreden már az úgyszólván Gyógyteremben mutatta be az egyenes irányban repülő prototípusát, és sok külföldi

képet mutatott a különböző alakú elképzelésekről. A világon elsőként mutatott rá arra, hogy a léghajók csak akkor lesznek képesek súlyok szállítására, ha azokat valamilyen motorral szerelik fel. Azt is hangoztatta, hogy „Oly hadsereg, mely nem bír hadiléghajókkal, már előre megvertnek tekinthető oly hadsereg által, amelyik rendelkezik hadiléghajók fölött”.

Az 1896-os esztendő az ezeréves államiségünk emlékére volt. Ebben az évben Székrenyessy a nemzetközi demográfiai kongresszuson bemutatva repülő szerkezeit. Repülőgépeinek hajtóműve mindössze 5-6 percig bírta szusszal, de ez akkor is csodának számított. Az eredménnyel nem kellett elégedett kutató azonban saját fejlesztésű erőgépen kísérletezett. Ha a motor nem is lett világsiker, az általa kitalált erőgép szó azonban mindmáig él nyelvünkben.

1901-ben keserű szájjal vette tudomásul, hogy Ferenc József császár nem rajongója a technikának, és nem támogatta az ő fejlesztéseit.

Székrenyessy saját tervrajzai elvesztek vagy ismeretlen helyen lappanganak

És ha már a császár legyintett valamire, a magyar nemesség sem maradt tétlen – a legyintésben. Vay Sándor a következőképpen foglalta össze a magyar léghajóküzdelmet: „Emlékezem siheder koromban a híres sportsman és jeles sportíró, Székrenyessy Kálmán harcolt sokat az aeronautica ügye mellett. Rengegetet irt, beszélt a jövő közlekedési eszközéről. A nagyobb városokban országszerte érdekes fölolvásokat tartott. Meghallgatták, de bizony a komoly, meglelt urak bolondságnak, álomnak kvalifikálták az egész léghajó ügyet. Legföljebb magamfajta idealista, romantikus gyerkőcök érdeklődünk irtózatossággal Székrenyessy előadásai iránt”.

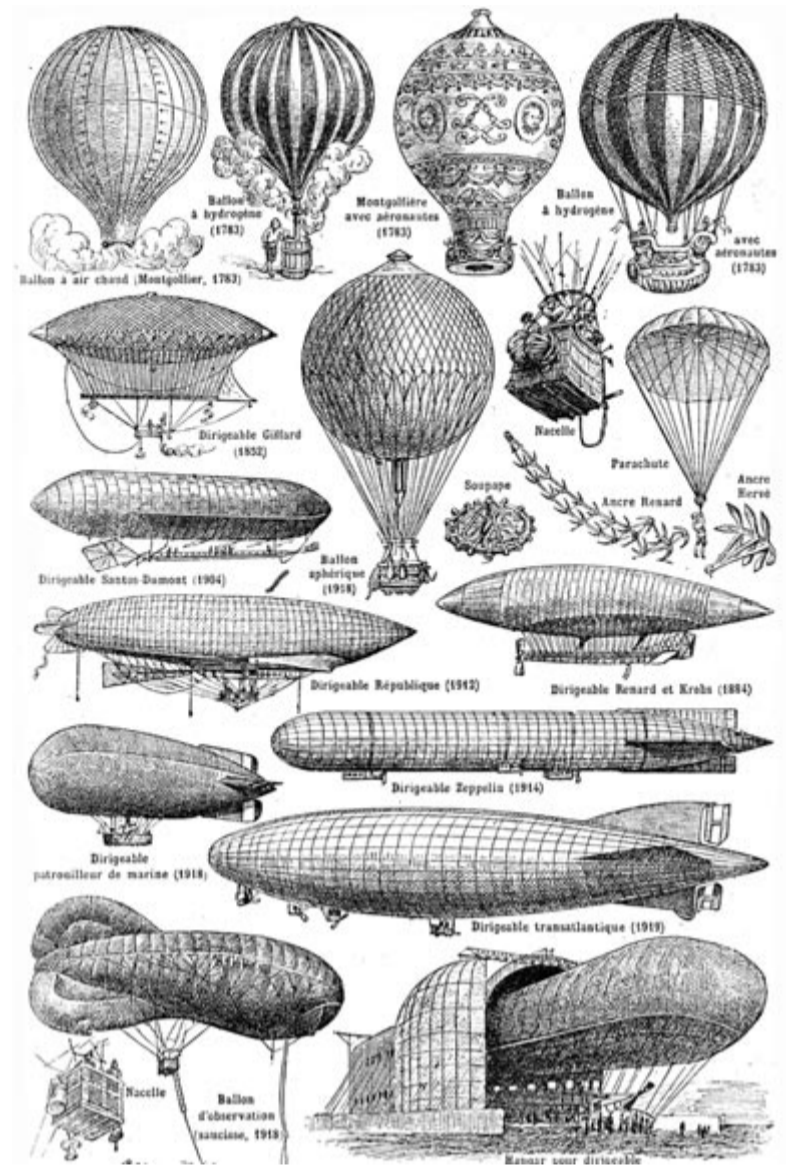
Egy egész világgal szemben egyedül küzdött a repülésért, sikereit babonás csodával tapsolták, mások az ötleteit használták, de a Magyar Léghajózás Oldal a jelenben meg sem említi a nevét, amikor a magyar léghajózásról ír.

Székrenyessy Kálmán időskorára elszegényedett, meg nem értett törekvései kiirtották tartalékait. 1923. december 28-án a lelke tovább szállt.

Ki gondolta volna, hogy a hajdani éneklő, hegedülő, zongorázó fiú, világhódító csaták hőse, birkózik földdel, vízzel, levegővel, küzd a társadalom elméjének lustaságával, nem fárad el? Miben rejtőzött eme felbecsülhetetlen életerő titka? A kulcs az erkölcsi, lelki és testi nevelésben keresendő! Ma milyen erkölcsi értékek szerint neveljük gyermekeinket? Van benne emberi tartás, nemzet- és hazaszeretet, becsület? A lelket hogyan neveljük: biztatjuk-e erő-

feszítésre, küzdésre, kitartásra, tiszteletre? A gyerekek testét hogyan neveljük: előnyben részesítjük-e a küzdelmet a kényelemmel szem-

ben, a munkát a készen felkínálttal ellentétben? Amilyenek a prioritások, olyan lesz gyermekeink jelme is!

Székrenyessy előszeretettel tartott előadásokat a léghajózás újdonságairól

Kép forrása: <https://www.flickr.com/photos/april-mo/8042557805>

1.		A SZÁVÁBA ÖMLIK	RÓMAI 6 ÁRAT EMELE	FILM-ESZTÉTA (LAJOS)	CSECSEMŐSÍRÁS	KIEMELKEDES NÉLKÜLI FELÜLET	ÁLLÓVÍZ OKORI HÁRMAS FOGAT	NINO ... OLASZ FILMZENE-SZERZŐ	JOSKAR ... (A MARIK FŐVÁROSA)	PÁROS SZITA!	TIBETI BUDDHISTA SZERZETES	MAGUK AARE FRANCIA NEVE	NEMESGÁZ	C.G.S. ENERGIA-EGYSÉG	FRANCIA BARÁT
Van-e egy marok föld... Petőfi Sándor költeményének címe. Az idézet a vers utolsó két sora. A költemény 1848 januárjában keletkezett.		A													Z
	EREKI		FÖLÉ-JEGYEZ BENT SZABI				TEPLOMI ÉPÍTMÉNY SZÉTESIK					AZ ÖT TÓ EGYIKE NÖVÉNYI SZÁR			EZTI NŐI NÉV (AUG. 18.)
	BESZÉLŐ SZAMÁR FUTÁS RITMUSA				MENNYI IDEJE? PÉLDÁUL A CSIMPÁNZ				ELÉGEDET-LEN AZ EB BIHAR M. HELYSÉG						
2.	F	BÁNYA-VÁGAT	FALIÓRÁN LEHET HALASZT		VULKÁN TERMÉKE IDŐS				KÁRTYA-LETET FELFELÉ NŐTT					BESIETI DÁMA	
	TEAJELZŐ			KICSINYÍTÓ KÉPZŐ AUTÓVER-SENYZŐ		ALFA ÉS ÓMEGA ANTE MERI-DIEM (RÓV.)		TE ÉS ÉN LEMEZ-SZERŰ		SZÉKELY IS FRANCIA ARANY			EINSTEIN SZÜ-LŐVÁROSA ANNYI MINT (RÓV)		
	MAXI-DOBOZ		ILION BARÁT (SPANYOL)				D-AM. FÜ-VES PUSZTA KISFALUDY ... (IRÓNÓ)		ÓGÓRÓG PIACTER KORALL-ZÁTONY		ROMÁN REP-TÁRSASÁG IDEGEN KÜZDŐTER		MAXI ELLENTÉTE FÉRFINÉV (JAN. 17.)		
	SZÍNDARAB KÖZELEDNI KÉSZTET		ZAMAT LENT (NÉP.)												
	A BÁRIUM VEGYJELE OLASZ ÍRÓ (DARIO)		ÖRLŐÜZEM RÖVID KÖSZÖNÉS			RAGAD TÉLI CSAPADÉK					A RÁDIUM VEGYJELE KIPLING KÍGYÓJA		KIPLING KÍGYÓJA OROSZ HE-LYESLÉS		
		MAGYAR HEGY TEJTERMÉK			AZ EGYIK SZÁMJEGY CSUPÁN					NŐI FEJFEDŐ FILMEZŐ CSAPAT					RÓMAI ÖT ÁRATI!
		NAGY TERÜLETŰ FOGDI			1 HÖVELYK-NYI MÁS NEVÉN				BICEGÓ MESÉS TESTVÉR-PÁR					VONALZÓ-FÉLE KITŰNŐ, PAZAR	
	DÉL-AFRIKAI ANTILOP		CIN A ZÖLD ÁRNYALATA		AZ ARZÉN VEGYJELE SZELLEMLÉ, KÍSÉRTET	BEFALÓ! ...TELEK (MAGYAR HELYSÉG)		GÁTSZÉLEK! KIS ÁRAM-FORRÁS		PÁRA! FÉMES HANGOT HALLATT			SZÓTOLDA-LÉK RÓMAI KETTŐ		
	... VENIENTI-BUS OSSA (LATIN)		EVÉSRE KÉSZŰL TROMBITA-HANG			GYÜMÖLCSÖT FÖLDREKÜLD ...HIT (HA-ZUGSÁG)				NORVÉG KÖLTŐ (JONAS) HÉZAG					EZERI BECÉZETT Mária
	FÉRFINÉV (ÁPR. 10.)			SÍRÁSRA KÉSZTET HATÁRRAG			SZABAD (LATIN) SZOLMIZÁ-CIÓS HANG				FÉRFINÉV (NOV. 5.) PIZZA-SZELET!				
	LEKVÁR	IDEGEN IRÉN RÓMAI 500				IGÉNYELEM FÉLSZI!				SEMMEL ÉRZÉKEL SPANYOL AUTÓJEL			NÉMET TOJÁS NÉVELŐ		FÉLIG AD!
	L.N.J.														

Március 7-i rejtvényünk megfejtése: **Egy kormányzat sem marad fenn soká félelmetes ellenzék nélkül.**

Egy hellyel feljebb lépne a teremlabdarúgók

Bálint Zsombor

Megkezdődött a nagyon rövid, mindössze ötfordulós alsóházi rájátszás a teremlabdarúgó 1. ligában, a hat együttes ugyanis csupán egyszer mérkőzik egymással. A Marosvásárhelyi CSM első számú célkitűzése a kiesés elkerülése, ugyanakkor Cosmin Gherman edző saját ambíciója feljebb lépni a 7. helyre a jelenlegi nyolcadikról, még akkor is, ha ez elég valószínűtlennek tűnik, még följebb pedig már matematikailag sem lehetséges.

Ebből a szempontból a legfontosabb az első meccs volt, amikor éppen az előttük álló Bodzavásári Luceafărul volt az ellenfél, utóbbi otthonában. A találkozó nem volt könnyű. Noha a CSM kétgólos előnyre tett

szert, a Luceafărul egyenlített, sőt a vezetést is átvette, szünetig azonban sikerült egyenlíteni, és az első félidő végén az eredményjelző 3-3-as döntetlent mutatott. A második játékrészben aztán a marosvásárhelyi együttes négyszer is bevette a hazaiak kapuját anélkül, hogy közben gólt kapott volna.

A bodzavásári győzelemnek köszönhetően a csapatot már nem fenyegeti a kiesés veszélye, a feljebb kerüléshez azonban arra van szükség, hogy a folytatásban a Luceafărul eggyel többször kapjon ki, mint a CSM. Utóbbi számára végül is az a legfontosabb, hogy a maga részéről mindent megtegyen, ami lehetséges.

A következő mérkőzést ismét idegenben játssza a marosvásárhelyi csapat, a Simándi Șoimii otthonában vasárnap 16 órától lép pályára.

Jegyzőkönyv

Teremlabdarúgó 1. liga, alsóházi rájátszás, 1. forduló: *Bodzavásári Luceafărul – Marosvásárhelyi CSM 3-7 (3-3).*

Bodzavásár, Romeo Iamandi Sportcsarnok. Vezette: Bogdan Hanceariuc (Jászvásár), Andrei Mihăluț (Jászvásár). Tartalék: Ionel Boharu Predescu (Buftea). Ellenőr: Bogdan Ciolacu (Pitești).

Marosvásárhely: Tătar – Al-Ioani, Barbócz, Tifán, Nicola (Butiurca, Chertes, Varga, Curticăpean, Láposi, Pogăcean).

A marosvásárhelyi csapat góljai: Barbócz 3, Nicola, Chertes, Pogăcean, Tifán.

Eredményjelző

Teremlabdarúgó 1. liga, rájátszás:

* felsőház, 1. forduló: Galaci United – Székelyudvarhelyi FK 5-2, Temesvári CSF CFR 1933 – Dévai CSM 2-3.

* alsóház, 1. forduló: Sepsiszentgyörgyi Sepsi SIC – Simándi Șoimii 12-0, Mausoleul Mărășești – Dévai West 2-1, Bodzavásári Luceafărul – Marosvásárhelyi CSM 3-7.

Európai focikörkép

* *Angol Premier Liga, 28. forduló:* Bournemouth – Sheffield United 2-2, Arsenal – Brentford 2-1, Aston Villa – Tottenham 0-4, Brighton & Hove Albion – Nottingham Forest 1-0, Chelsea – Newcastle United 3-2, Crystal Palace – Luton 1-1, Liverpool – Manchester City 1-1, Manchester United – Everton 2-0, West Ham United – Burnley 2-2, Wolverhampton – Fulham 2-1. *Az élcsoport:* 1. Arsenal 64 pont (70-24), 2. Liverpool 64 (65-26), 3. Manchester City 63.

* *Spanyol La Liga, 28. forduló:* Betis – Villarreal 2-3, Alavés – Rayo Vallecano 1-0, FC Barcelona – Mallorca 1-0, Cádiz – Atlético Madrid 2-0, Girona – Osasuna 2-0, Granada – Real Sociedad 2-3, Valencia – Getafe 1-0, Real Madrid – Celta Vigo 4-0, Almería – Sevilla 2-2, Las Palmas – Athletic Bilbao 0-2. *Az élcsoport:* 1. Real Madrid 69 pont, 2. Girona 62, 3. FC Barcelona 61.

* *Olasz Serie A, 28. forduló:* Bologna – Inter 0-1, Cagliari – Salernitana 4-2, Fiorentina – AS Roma 2-2, Genoa – Monza 2-3, Juventus – Atalanta 2-2, Lazio

– Udinese 1-2, Lecce – Hellas Verona 0-1, AC Milan – Empoli 1-0, Napoli – Torino 1-1, Sassuolo – Frosinone 1-0. *Az élcsoport:* 1. Inter 75 pont, 2. AC Milan 59, 3. Juventus 58.

* *Német Bundesliga, 25. forduló:* Werder Bremen – Borussia Dortmund 1-2, VfB Stuttgart – Union Berlin 2-0, Bochum – Freiburg 1-2, Bayer Leverkusen – Wolfsburg 2-0, Bayern München – Mainz 8-1, Mönchengladbach – 1. FC Köln 3-3, Eintracht Frankfurt – Hoffenheim 3-1, Augsburg – Heidenheim 1-0, RB Lipcse – Darmstadt 2-0. *Az élcsoport:* 1. Bayer Leverkusen 67 pont, 2. Bayern München 57, 3. VfB Stuttgart 53.

* *Francia Ligue 1, 25. forduló:* Le Havre – Toulouse 1-0, Lorient – Lyon 0-2, Nice – Montpellier HSC 1-2, Olympique Marseille – Nantes 2-0, Lille – Stade Rennes 2-2, Paris St. Germain – Reims 2-2, Strasbourg – AS Monaco 0-1, Lens – Brest 1-0, Metz – Clermont 1-0. *Az élcsoport:* 1. Paris St. Germain 56 pont, 2. Brest 46, 3. AS Monaco 45.

László Mátyás is ott lesz a válogatottban

A gyulakutai születésű László Mátyást, a fővárosi FCSB játékosát meghívták az U17-es Európa-bajnokság selejtezőjére készülő román labdarúgó-válogatott keretébe.

A 16 éves játékos a felkészülési mérkőzéseken mindig alapembernek számít. Klubcsapatánál is fontos szerep hárul rá, és már a Szuperligában élvonal első felnőtt csapat játékoskeretében is többször megfordult. Egyes sajtóorgánumok azt valószínűsítik, hogy hamarosan be is mutatkozhat az első osztályban. A fiatal tehetség Mihai Stoica menedzser érdeklődését is felkeltette, aki érdekes játékosnak tartja őt, és akár jobbhatvédként, akár középpályásként szívesen látná a „nagy csapatban”.

A 2. számú kvalifikációs csoport mérkőzéseit amúgy hazai pályán játszhatja Románia, a találkozót a következő két héten Chiajna, Buftea és Mogoșoia sporttelepein rendezik. Románia március 20-án Wales, 23-án Bulgária, 26-án pedig Svédország ellen lép pályára. A mérkőzéseket a www.frftv.ro élőben közvetíti.

Románia fő kihívójának Svédország számít és Nicolae Roșca szövetségi kapitány derülátó csapata kijutási esélyeit illetően. A nyolc csoport bajnoka, illetve a második helyen végző csapatok közül hét jut ki az U17-es Eb döntő tornájára, amelyet május 20-a és június 5-e között rendeznek Cipruson. (GRL)

Tizenkettő – pont egy tucat

Nem aprózza el az ACS Marosvásárhely női labdarúgócsapata, egy tucat gólt kapott a Beszterce-naszódi Gloria 2018 otthonában, az 1. liga alsóházi rájátszásának első fordulójában. Hangsúlyozzuk: az alsóházban, tehát itt már nem a liga legjobbjával találkozunk. Mivel még 11 forduló van a bajnokság végéig, lehet ezt fokozni...

A felsőházban a Konstancai Farul legyőzte idegenben a bajnok Kolozsvári U-t, amely így lecsúszott a harmadik helyre, s egyre valószínűbbnek tűnik, hogy a zsinórban megnyert 13 bajnoki cím után a tizenegyedik már nem jön össze.

Női labdarúgó szuperliga rájátszás, 1. forduló: felsőház: Temesvári Politehnica – FK Csíkszereda 3-0, Kolozsvári U – Konstancai Farul 1-2; alsóház: Beszterce-naszódi Gloria 2018 – ACS Marosvásárhely 12-0, Nagykömlői Banat Girls – CSM Alexandria 4-0.

BL: az FC Barcelona és az Arsenal is a negyedöntőben

Az FC Barcelona és az Arsenal bejutott a legjobb nyolc közé a labdarúgó Bajnokok Ligájában.

A Napoli elleni nyolcaddöntős párharc keddi, barcelonai visszavágóján a katalánok bő negyedóra játék után már két góllal vezettek, de az olasz bajnok Amir Rrahman révén, a sorozat történetének első kosovói góljával, még az első félidő közepén nyíltta tette az összecsapást. Így volt ez egészen a hajráig, amikor Robert Lewandowski eldöntötte a továbbjutás kérdését a Barcelona javára.

A nap második mérkőzésén az Arsenal 11-es párbajt követően jutott be a legjobb nyolc közé a Portóval szemben. Akárcsak a párharc első felvonásán, kedden a visszavágón

Londonban is 1-0-s hazai győzelem született, így 11-esek döntöttek a továbbjutásról. Itt David Raya, az Arsenal spanyol kapusa két lövést is hárított.

Az Arsenal ezt megelőzően a legutóbbi hét BL-szereplésekor a 16 között búcsúzott, előzőleg a 2009/2010-es idényben volt negyedöntős, akkor is éppen a Portót győzte le. Érdekesség, hogy a portugál együttest búcsúztató utóbbi öt csapat egyaránt eljutott a fináléig abban a szezonban – a Juventus 2017-ben, a Liverpool 2018-ban és 2019-ben, a Chelsea 2021-ben és az Internazionale tavaly.

A Bajnokok Ligája negyed- és elődöntőjének sorsolását pénteken tartják Nyonban.

Eredményjelző

Bajnokok Ligája, nyolcaddöntő, visszavágók:

* FC Barcelona (spanyol) – SSC Napoli (olasz) 3-1 (2-1), továbbjutott: az FC Barcelona, 4-2-es összesítéssel;

* Arsenal (angol) – FC Porto (portugál) 1-0 (1-0, 1-0, 1-0) – 11-esekkel: 4-2, továbbjutott: az Arsenal, 11-esekkel.

Visszaesőben a play-out előtt

Bálint Zsombor

A felsőházi rájátszásba jutó csapatok között utolsó helyen álló Brassói Corona otthonába látogatott a CSU Medicina női röplabdacsapata az alapszakasz utolsó előtti fordulójában. A mérkőzésnek nem volt komolyabb tétje, egyik csapat sem tudott már változtatni helyzetén a rájátszás előtt, inkább egyfajta felkészülés volt a bajnokság második részére. Amely a marosvásárhelyiek számára bír nagyobb fontossággal, hiszen a kiesés ellen játszanak majd.

Ilyen szempontból a brassói találkozó nem sikerült a legjobban. Az első játékmában még tartotta magát a marosvásárhelyi együttes, sőt, azt az érzést keltette, hogy megnyerheti a szettet, hiszen 20:16-ra és 22:19-re is vezetett. Sorozatban elkövetett egyszerű hibákat követően azonban egyenlített a Corona, és 24:23-nál át is vette a vezetést. A szettlabdánál Gheți rosszul vette át, aztán pedig a második vonalból feladott labdát a hálóba ütötte.

Az ilyen körülmények között elveszített első játszma után aztán szépen lassan összeomlott a marosvásárhelyiek játéka, néhány közbevetett jobb labdát menetrendszerűen hibák sorozata követte. A játékmánkénti eredmény kissé csalóka, noha kétszer is 19 pontig jutottak, esélyük már nem volt szettgyőzelemre.

Az alapszakasz utolsó fordulójában a CSU Medicina a Bukaresti Dinamót fogadja a Pongrácz

Antal csarnokban. Ezt pedig a FC Argeș elleni, három győzelemig tartó sorozat követi a bennmaradás kivívása érdekében.

Jegyzőkönyv

Női röplabda A1 osztály, 21. forduló: *Brassói Corona – Marosvásárhelyi CSU Medicina 3:0 (25:23, 25:19, 25:19).*

Brassó, D. P. Colibași csarnok, 250 néző. Vezetete: George Grădinaru (Galac), Darius Meșca (Ploiești). Ellenőr: Gheorghe Popescu (Bukarest).

Brassói Corona: Sapazova, Agüero-Aguilera, Bezsandolszka, Străchinescu, Bjelova, Ariton. Liberó: Popa. Cserék: Rus, Cocan, Nemeș, Vasiliță.

CSU Medicina: Tarța, Postea, Cristea, Aelbrecht, Gheți, Krystle. Liberó: Jeremić (Pogor). Csere: Politanszka, Moraru.

Eredményjelző

Női röplabda A1 osztály, 21. forduló: Bákói Știința CSM – CSO Voluntari 2005 0:3, Brassói Corona – CSU Medicina 3:0, Bukaresti Rapid – Bukaresti CSM 3:1, Bukaresti Dinamo – CSM Târgoviște 2:3, Lugosi CSM – Balázsfalvi Alba Volei 3:0, Konstancai CSM – FC Argeș Pitești 3:0.

Tudományos kutatással foglalkozó diákok vetélkedője

Vendéglátó a Bolyai Farkas középiskola

Érdekes, színes, az erdélyi magyar diákok széles körű érdeklődését, a jelenségek mélyebb értelmezésének a vállalását és munkájuk eredményének a magabiztos bemutatását kínálta az idei TUDEK, a Tudományos Diákkörök 22. Erdélyi Konferenciája.

Bodolai Gyöngyi

A rendezvény házigazdája, a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum dicséretes színvonalon tett eleget a feladatnak, amellyel a rendezvény időpontja előtt mindössze másfél hónappal bízták meg. Ez idő alatt sikerült a verseny központi és szervezőbizottságát az esemény fontosságához méltó szakemberekből összeállítani. A vetélkedő mellett a szervezők gondoskodtak a kevés szabadidő értékes eltöltéséről is, a diákok meglátogatták a Bolyai-műhelyt, a Teleki Tékat, és megtekinthették a Stúdió Színházban a Móricz Zsigmond Árvácska című kisregényéből készült előadást. A műsorfüzetben pedig a vendéglátó iskola részletes történetéről és a tanintézmény nevéadójának, Bolyai Farkasnak az életéről és munkásságáról olvashattak.

Az idei vetélkedőn 13 erdélyi középiskola diákjai mérték össze tudományos érdeklődésük eredményét hat szekcióban. Teljesítményüket egyetemi oktatók, kutatóintézetek munkatársai értékelték díjakkal és dicsérettel. Az élet- és műszaki tudományok szekció volt a legnépesebb, amelyben tíz tudományos dolgozatot mutattak be.

Gondban a zsűri

De térjünk vissza a Bolyai iskola kellemes hangulatú, szép díszterméhez, ahol *Forgó Éva-Erika*, a vendéglátó iskola műsorvezető tanára mutatta be március 9-én, szombaton reggel a verseny központi bizottságának vezetőségét.

A felújított iskolában a házigazdák nevében *Hajdú Zoltán* igazgató köszöntötte a résztvevőket, és nagy örömmel szölt arról, hogy vannak olyan kreatív és elhivatott erdélyi magyar diákok, akik kutatással foglalkoznak egy olyan időszakban, amikor nagyon nehéz lépést tartani az e téren zajló folyamatokkal. De megéri. „A tudományos kutatásokban való részvétel a tudásszerzés mellett komoly értékeket és képességeket is fejleszt: a kritikus gondolkodást, a problémamegoldást, a csapatmunkát.” Az igazi tanulás pedig akkor történik, amikor valamit felfedezünk – fogalmazott az igazgató, aki a diákok mellett köszönetet mondott a diákokat felkészítő tanároknak és mindazoknak, akik segítettek előkészíteni és megszervezni a rendezvényt: *Jakab Éva-Tünde* aligazgató mellett kollégák egész sorának köszönte meg a befektetett munkát.

A kutatás folyamatának fejlődéséről szólva *dr. Dávid László* egyetemi tanár, a Sapientia EMTE szenátusának elnöke összehasonlította a saját kutatói pályájának nehézségeit a mai fiatalok rendelkezésére álló lehetőségekkel: – Számítsatok arra, hogy lesz személyes aszisztensek, a mesterséges intelligencia, ami mindig mindenre választ próbál adni, és készüljete erre az új életre. Kívánom, hogy szeretettel és élvezettel tegyétek mindazt, amit eddig tettetek, és éljétek ki magatokat

abban, hogy kutatni jó dolog, élvezet és hasznot hoz.

A román állam által támogatott 22. TUDEK alkalmával, amely a Tudományos Diákkörök 24. Kárpát-medencei Konferenciájának a regionális fóruma, üdvözölte a jelenlévőket és köszönetet mondott a zsűrizés feladatát vállaló szakembereknek, az időt, energiát és fáradságot nem kímélő felkészítő tanároknak és a lelkes diákoknak *Fodor József*, a Pedagógusok Házának igazgatója.

– A TUDEK az a tudományos verseny, amelyben megadatik a lehetőség, hogy a diák saját kutatásán keresztül olyan tudást és gondolkodást sajátíthasson el, amely az iskola-padból elérhetetlen, és amelynek célja felkelteni az érdeklődést a tudományos gondolkodás és a kutatás iránt... A vetélkedő változatos szekciói jelzésértékűen utalnak a tudomány szerteágazó, sokszínű voltára, és bizonyítják, hogy a tudomány több, mint az ismeretek tárháza bizonyos területen: jellegzetes, kritikus gondolkodásmód is... A vetélkedő pedig példa arra is, hogy a tudomány és az előadó-művészet kéz a kézben jár, mindkettőnek meggyőzőerővel kell bírnia a siker érdekében – tanácsolta a diákoknak, és *Karikó Katalin* szavaiból kiindulva arra buzdította őket, hogy legyenek kíváncsiak, és cselekedjenek jól.

A Kutató Diákok Országos Szövetségének részéről *Györi Tessza Regina* elnök – akit a szövetség vezetőségének tagjai kísérték el a rendezvényre – mondott biztató szavakat a versenyző diákoknak a szervezet mottójának

A délutáni díjkiosztó ünnepség kezdetén *Forró-Bathó Eszter Anna* Színház az egész világ... fellép és lépél Thália – A marosvásárhelyi színház nehézségei a két világháború között című, 2022-ben első helyezést és nagydíjat nyert dolgozatát mutatta be.

Az ünnepségen a Bolyai iskola tánc csoportja külföldi táncokkal szórakoztatta a közönséget. A IX., X. és XI. osztályos diákokból álló, kiválóan táncoló csoportot *Kiss Kriszta* és *Asztalos Milán* oktatók, a koreográfia készítői vezetik.

A néptánc után következett a várva várt díjkiosztás, amit megelőzött *dr. Dávid László* egyetemi tanár, a versenybizottság elnökének, *Fodor József* ügyvezető elnöknek és a Kutató Diákok Országos Szövetségét képviselő *Peti Soma József*nek a kiértékelője.

– Érdekes nap volt – vonta le a következtetést *dr. Dávid László*, akinek sikerült mind a hat szekció – élet- és műszaki tudományok; történelem, helytörténet és néprajz; irodalom, nyelvészet, műelemzés; pszichológia és pedagógia; humán és társadalomtudományok; kutatási tervek – munkájába betekinteni, és a látottak, hallottak alapján a fiatalos lendületet, az interdiszciplináris tematikát, a lelkes, elkötelezett munkát értékelte.

– Emlékezetes és motiváló élmény volt a több mint félszáz diák által végzett alázatos és kemény munkába betekinteni, amely az elkötelezettségről tanúskodik, és kaput nyit a világ felé – értékelte a vetélkedőt a kutató diákok képviselője.

Fodor József ügyvezető elnök is gratulált a befektetett hatalmas munkáért és annak bemutatásáért olyan módon, hogy mások is megértsék. Köszönetet mondott a felkészítő tanároknak, a szülőknak, a zsűritagoknak, hiszen nem volt könnyű olyan döntést hozni, amellyel mindenki elégedett lehetett, és bátorság kellett ahhoz, hogy a legjobb munkákat kiválasszák, és a résztvevőknek tanácsot adjanak a továbblépésre.

A kutatási tervek szekció díjazottjai

Fotó: Kádár Botond

Március 15. az Erdély TV-ben

Az Erdély TV a nemzeti ünnepünkhöz méltó módon állította össze március 15-i műsorkínálatát. A tévécsatorna élőben közvetíti Sepsiszentgyörgyről és Nagyváradról a március 15-i ünnepi megemlékezést, emellett a Forradalom utca 48. erdélyi hősekről szóló kiadását sugározza, és Sára Sándor 80 huszár című játékfilmjét tűzi műsorra.

Pénteken délelőtt 10 órától az Erdély TV képernyőjén a *Nemzeti ünnepeink – Március 15.* című ünnepi összeállítás tekinthető meg, majd déli 12 órakor a magyar opera- és szépirodalom gyöngyszemeiből készült válogatás csendül fel a Marosvásárhelyi Állami Filharmonia és vendégművészeinek előadásában. 13:15 órától Hajduk Márta, Novák Lajos és Oláh-Badi Levente *Petőfi Erdélyben* című dokumentumfilmjét, 13:40 órától Hajduk Márta, Novák Lajos és Novák Péter Sámuel *Szabadság és szerelem Partiumban* című dokumentumfilmjét követheti a tévéző.

Március 15-én a délutáni műsorkínálatot a megemlékezésnek szenteli az Erdély TV. *Győzzenek a magyarok! Ünnepejünk együtt!* mottóval tart megemlékező ünnepséget az RMDSZ Sepsiszentgyörgyön 16 órától, illetve Nagyváradon 19 órától. A szövetség központi rendezvényeit az Erdély TV élőben közvetíti a tévé képernyőjén és Facebook-oldalán.

Az Erdély TV és az RMDSZ Oktatási Főosztálya 11. alkalommal emlékezik meg történelmünk egyik meghatározó mérföldkövéről – az 1849-es szabadságharc 175. évfordulója alkalmából három neves erdélyi magyar középiskola csapata két rangos egyetem diákjainak közreműködésével idézi fel a szabadságharc eseményeit, aminek középpontjában Erdély vezéregyéniségei állnak. A *Forradalom utca 48.* idei kiadása 20 órától nézhető az Erdély TV-ben és a tévé YouTube-csatornáján. Este 10 órakor Sára Sándor *80 huszár* című filmdrámája tekinthető meg. Az 1978-ban bemutatott filmklasszikus különleges szempontból mutatja be egy huszár csapat hősiességét a forradalom hajnalán.

80 HUSZÁR

Sára Sándor játékfilmje

Március 15.
22:00

ETV ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZIÓ

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A SAPIENTIA EMTE Marosvásárhelyi Kara pályázatot hirdet TANSZÉKI TITKÁRI állás betöltésére. Bővebb információk az ms.sapientia.ro honlapon olvashatók. (sz-1)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó – információ - 0766-121-234	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	- vidék - 0265/929
• Rendőrség - 0265/202-305	• Delgaz Grid - 0265/200-928
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110	- 0800/800 928
• Sürgősségi szolgálat: - gyermekeknek - 0265/210-177	• Aquaserv: - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	- közönségszolgálat - 0265/208-888
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8-16 óra között: - 0736-883-110	- központ - 0265/208-800
• Optika-Optofarm - 0265/212-304	- 08008-208-888
- 0265/312 436	• Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- 0265/250-120	• Vasútállomás - 0265/236-284
- 0265/263 351	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás
• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
• Dora Optics - 0733-553-976	- 0744-282-710
• Dora Medicals - 0265/212-971	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
• Radiológia, echográfia - 0265/222- 446	• koporsók, kellékek, - 0745-606-215
Dr. Jeremiás István - 0740-083-077	• koszorúk - 0745-606-269
• Emma vendéglő, hidegtálak készítése - 0365/404-664	és halottszállítás - 0758-047-604
• Prefektúra - 0265/266-801	• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
• RDS-RCS - 0365/400-401	- 0265/262-907
- 0365/400-404	

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es
telefonon.

A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ dió. Telefon. 0754-346-123.
(22396)

MINDENFÉLE

LÉPCSŐHÁZFESTÉST vállalok. Tel.
0741-699-761. (22403)

ELVESZETT

ELVESZETTETTEM MOGA ERIKA
névre szóló tagsági igazolványomat
(certificat membru Ordinul Asistenților
Medicali Generaliști, Moșelor și
Asistenților Medicali). Semmisnek
nyilvánítom. (22416)

Könyvbemutató:
2024. március 28-án
18 órától a
Bernády Házban

Vajda György

AZ UTOLSÓ VAGON

Történetek a közelmúltból

IKE

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk mindazokkal, akik szerették és ismerték, hogy

ZÖLD IRÉN

türellemmel viselt, hosszú betegsége után, életének 90. évében kegyelmes Urunk színe elé lépett.

Szeretett halottunktól 2024. március 15-én 14 órakor veszünk végső búcsút a marosvásárhelyi református temetőben.

Emléke szívünkben él!

A gyászoló család. (22414-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szerető apa, testvér, após, sógor, nagybácsi, unokatestvér, rokon, jó barát, kolléga és ismerős, a rendszerváltás előtti Vásárhely ikonikus arca, özv. ZRÍNYI J. GÁBOR

2024. március 12-én Ercsiben elhunyt.

Temetéséről a későbbiekben Vásárhelyen gondoskodunk.

Gyászoló fia, húga és közeli hozzátartozói. (22415-I)

„Elcsitul a szív, mely értünk dobogott,
pihen a kéz, mely értünk dolgozott.
Számunkra te sohasem leszel halott,
örökké élni fogsz, mint a csillagok.”

Mély fájdalommal a szívünkben tudatjuk, hogy a szerető feleség, odaadó édesanya és nagymama, a legdrágább testvér, kedves rokon, anyós, szomszéd és ismerős,

NAGY ERZSÉBET
született Kántor

2024. március 12-én, életének 72. évében örökre megpihent.

Temetése 2024. március 15-én du. 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben.

A gyászoló család. (22418-I)

ALKALMAZ

IPARI OPERÁTOR

• Fizetés bruttó 3600 és 6000 RON/hó között a gyakorlattól és végzettségtől függően.

KIEGÉSZÍTÉS

- Étkezési utalvány 40 RON/nap (átlagosan 840 RON/hónap)
- Nyaralási bónusz – a havi alapbérnek megfelelő összeg
- Napi 1 kávé vagy tea
- Szombat, vasárnap, munkaszüneti napokon dupla bér
- Műszaki és éjszakai bér
- Részleges szállítási költség fizetése
- 21 és 32 nap közötti szabadság
- Akár 9600 RON segítség családi eseményekre (születés, halálozás)
- Húsvéti bónusz - 500 RON
- Március 8-i prémium - 300 RON
- Karácsonyi bónusz - 500 RON
- Kiskorú gyermekek karácsonyi prémiuma – 300 RON
- Június 1. prémium kiskorú gyermekek után – 300 RON
- Június 1-i foglalkozások az alkalmazottak gyermekeivel
- Magán egészségbiztosítás
- Könyveskönyvtár előfizetés
- Ingyenes belépés a cég edzőtermébe a Weekend komplexumban
- Képesítő tanfolyamok és a munkavezetői vagy formációs vezetői pozícióba való előrelépés lehetősége

0730 089 265   0787 299 619
0723 109 466   0787 539 352
recrutare@azomures.com

Primăria Municipiului
Târgu Mureș
Marosvásárhely
Polgármesteri Hivatala

Szalóki Ági

ÜNNEPI KONCERTJE

2024. március 15., péntek, 19:30 | Kultúrpalota

A belépés díjmentes, de a helyek száma korlátozott. Helyjegyek a Kultúrpalota jegypénztárában igényelhetők hétköznap 09:00 és 15:30 között.

ETV ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZIÓ

HÍRADÓ

MINDEN HÉTKÖZNAP
ÉLŐBEN 19 ÓRÁTÓL

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

SMILE! ZÂMBIȚI! MOSOLYOGJON!

SZEMÜVEGMENTES ÉLETET SZERETNE? ITT AZ IDEJE!

Korszerű dioptriáműtét **kevesebb mint 10 másodperc alatt!**

ELÉRHETŐ JANUÁRTÓL
A DORA OPTICS
MAROSVÁSÁRHELYI KLINIKÁJÁN!

Dora Optics, szemészet az egész családnak!
www.doraoptics.ro